

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE ZORG, WELZIJN, CULTUUR EN SPORT D.D. 3 NOVEMBER 2022

[Typ hier]

Datum verslag 8 november 2022
Locatie Stadhuis, stadhuiszaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag december 2022

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, mevrouw R. Heijne en de wethouder mevrouw R. Streefland, wethouder L. Voortman en verder de leden: mevrouw I Hornsveld (Groenlinks), mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw V. Dada-Anthonij, (D66), mevrouw N. Stylianou (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw E. Kendir (Student & Starter), de heer mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), mevrouw M. Ramaker (VVD), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw W. Duitscher (EenUtrecht), mevrouw J. Pairis (Utrecht Solidair), mevrouw Oul Fakir (BIJ1), de heer I. Simşek (DENK), de heer R. Maas (VOLT), mevrouw B. Nederhand (VOLT), de heer Van der Star (PVV), en de commissiegriffier mevrouw F. Bouts.

Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw B. van der Wilt en de wethouder mevrouw R. Streefland, de wethouder mevrouw E. Oosters, en verder de leden: mevrouw I Hornsveld (Groenlinks), mevrouw N. Stylianou (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw E. Kendir (Student & Starter), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw M. Ramaker (VVD), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw W. Duitscher (EenUtrecht), mevrouw J. Pairis (Utrecht Solidair), de heer R. van den Enk (Student & Starter), de heer N. Temming (Stadsbelang Utrecht), de heer I. Simşek (DENK), de heer R. Maas (VOLT), mevrouw B. Nederhand (VOLT), en de commissiegriffier mevrouw F. Bouts.

Verslag openbare vergadering commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport d.d. 22 september 2022

1.	Opening	- 1 -
1.a	Heropening - middagvergadering	- 2 -
2.	Vaststellen van de agenda van vandaag.....	- 2 -
3.	Vaststellen van ingekomen agenderingen 2022.....	- 2 -
4.	Verslagen.....	- 5 -
5.	Toezeggingen/moties	- 5 -
6.	Ingekomen stukken.....	- 5 -
7.	Raadsvoorstel zienswijze ontwerp begrotingswijziging 2022 GGD Regio Utrecht	- 5 -
8.	Druk op maatschappelijke opvang.....	- 5 -
9.	Doordecentralisatie Beschermd Wonen	- 25 -
6.	Raadsbrief monitoring bezoek aan buitenzwemwater in en om Utrecht.....	- 25 -
10.	Zwemmen, zwemlessen en wachtlijsten.....	- 36 -

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Heijne, opent de vergadering om 10.00 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom.

Vanaf 1 december heet deze commissie de commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport. Het onderwerp volksgezondheid gaat vanaf dat moment naar een andere commissie. De onderwerpen diversiteit en inclusie en publieksdienstverlening worden aan deze commissie toegevoegd.

Mededelingen commissie

Geen,

Mededelingen van het college

Geen.

1.a Heropening - middagvergadering

De voorzitter, mevrouw Van der Wilt, heropent de vergadering om 14.00 uur.

2. Vaststellen van de agenda van vandaag

De voorzitter brengt in herinnering dat de agenda. 10, een doorgeschoven agenda-punt is; de overgebleven spreektijden van de vorige vergadering worden in deze vergadering overgenomen.

De voorzitter heeft begrepen dat geen van de leden van deze commissie, behoefte heeft om agendapunt 7 inhoudelijk te behandelen en dat dit onderwerp over de GGD met de A-status door kan naar de raad.

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat ook voor hem de A-status geldt. Doorlopend wordt de GGD geëvalueerd, ook in het licht van de gemeenschappelijke regelingen. De raad zou die al lang hebben behandeld. Hij vraagt waar die evaluatie blijft.

De voorzitter kondigt aan dat de wethouder na afloop van het agendapunt 3 hierover zal terugkomen bij de commissie.

Zij constateert dat voor het overige de commissie instemt met de voorgelegde agenda.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen 2022

3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de raadsbrieven en brief van de Rekenkamer

De voorzitter deelt mee dat voorafgaande aan de publicatie van deze agenda de agendacommissie geen onderwerpen heeft ontvangen die in dit kader thuishoren. Er zijn wel agenderingen rondgegaan; één ervan is aan de stukken toegevoegd

3.2 Raadsinformatiebijeenkomst over Wmo-hulpmiddelen

Mevrouw Stylianou (D66) agendeert dit onderwerp samen met PvdA, CDA, VVD, GroenLinks en EenUtrecht. Zij willen graag spreken over de systematiek voor de aanvoer, levering en aanpassing van hulpmiddelen op maat. Ze krijgen veel signalen dat het systeem niet goed loopt. De agendeerders willen graag in gesprek met verschillende partijen vanuit de stad om de kansen te zien en hoe het systeem te verbeteren is. Behandeltijd in 60 minuten.

3.3 Raadsinformatiebijeenkomst en vervolgens een commissiebehandeling over eenzaamheid.

De heer Van Steeg (CDA) licht deze agendering toe. De commissie heeft daarover een brief ontvangen en een evaluatie. Hij vindt dit een belangrijk onderwerp in de stad, zeker in relatie tot armoede. Hij denkt dat het goed is eerst de stand van zaken in de stad op dit onderwerp na te gaan. Hij noemt in dit verband onder andere Utrecht Omarmt, met NISU, en na te gaan hoe hierop beter grip te krijgen aan de hand van indicatoren. Dit is mede geagendeerd door de PvdA, VVD, D66 en de ChristenUnie. **De voorzitter** reserveert hiervoor 60 minuten. Als het gaat om de commissieagendering denkt **de heer Van Steeg** (CDA) dat het goed is de Raadsinformatiebijeenkomst af te wachten. **De voorzitter** reserveert met potlood 90 minuten voor de bespreking in de commissie. Zij stelt voor na de Raadsinformatiebijeenkomst de commissiebijeenkomst te plannen met de partijen die willen meedoen om dan ook definitief de benodigde tijd te reserveren.

3.4 Reeds gemelde agenderingen

Mevrouw Assen (PvdA) brengt in herinnering dat zij vóór het reces twee agenderingen voor cultuur had ingebracht met een aantal medepartijen.

3.4.1 De ontwikkeling van het Domplein

Mevrouw Assen (PvdA) brengt dit onderwerp in mede namens D66, CDA, GroenLinks, en VOLT. Zij brengt de aandacht hiervoor bij de programmabegroting onder de aandacht. In haar toelichting zet zij uiteen dat de indruk bestaat dat het niet voor spoedig gaat met alle betrokken partijen in de nieuwe vorm die gekozen is om het Domplein uit te baten. Bovendien laat de verbouwing op zich wachten. De agenderenden willen een informatiebijeenkomst om meer informatie in te winnen over de gang van zaken, hoe ervoor te zorgen is dat hierin versnelling komt en ook om dit project integraal te bekijken met alle ontwikkelingen die plaats vinden op het Domplein. **Mevrouw Ramaker** (VVD) voegt zich bij de agendeerders.

De voorzitter trekt een uur uit voor de bespreking.

3.4.2 Streetculture

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat dit onderwerp nooit behandeld is. Zij wil graag de partijen die in die hoek van cultuur actief zijn, meer informatie over het begrip en duidelijkheid krijgen over wat de gemeente de direct betrokkenen biedt. Welke ondersteuning is er vanuit de gemeente en wat is daar meer voor nodig? De makers willen dan graag laten zien van wat zij maken en doen. Het leek de fracties van waarde daarvoor ruimte te bieden. De agenderende fracties zijn: PvdA, D66, GroenLinks, Student & Starter en Stadsbelang Utrecht. .

In de agendering is iets meer tijd dan één uur gevraagd. Het verzoek is ook dit onderwerp in het laatst mogelijke tijdslot te doen plaatsvinden in de raadsinformatiebijeenkomst.

De voorzitter vervolgt de inventarisatie straks om conclusies te kunnen trekken.

3.5 Nagekomen agenderingen ter plekke

3.5.1 De brief voor de commissie van 26 oktober jl. over de verlenging van de huidige cultuursubsidieperiode bij Rijk en gemeenten

Mevrouw Ramaker (VVD) licht toe deze brief te willen agenderen omdat gepland is dat de commissie in september 2023 de uitgangspuntennotitie zal ontvangen. Het lijkt haar goed om vooraf het stappenplan van de wethouder te ontvangen en daarover van gedachten te wisselen met de wethouder.

De voorzitter concludeert dat mevrouw Ramaker een commissiedebat wenst. Zij verneemt dat het CDA en de PvdA willen meekijken bij het opstellen van de agenderingstekst. De voorzitter stelt voor in eerste instantie een half uur uit te trekken voor deze agendering. Mocht daarvoor aanleiding zijn, is het mogelijk de gereserveerde tijd op te plussen. Zij vraagt mevrouw Ramaker binnen een week de agenderingstekst bij de griffie aan te leveren.

150 *3.5.2 De situatie in het stationsgebied in relatie tot de toegenomen dak- en thuisloosheid en de overlast die daarmee samenhangt en overlast van een ander karakter*

Mevrouw Assen (PvdA) wil graag een integrale behandeling VBF en ZWCS van dit onderwerp voor ieder geval een Raadsinformatiebijeenkomst. Daarbij wil haar fractie graag samen tot een agendering te komen met andere partijen. Het is niet gelukt om dat vooral aan deze vergadering te delen. Wanneer zij de duimptjes in de app moet lezen als medeagendeerders, betrekken D66 en GroenLinks zich bij deze agendering. **De voorzitter** neemt ervan kennis dat ook VOLT, CDA en Student& Starters zich hierbij betrekken.

160 **De heer Van Steeg** (CDA) wil graag mee agenderen. Hij denkt dat het goed is dit in beide commissies VBF en ZWCS te agenderen. Gekeken moet worden ook naar het overleg met het Rijk en de Veilige Landers om aan beide componenten, inclusief Zorg, recht te doen.

De voorzitter concludeert na een eerste stemming over een door haar geformuleerd voorstel dat de commissie onderling in een schorsing de volgorde van agendering zal bepalen. De eerstvolgende mogelijkheid voor een Raadsinformatiebijeenkomst vindt plaats op 29 november. Daar passen maximaal drie onderwerpen in. Zij heeft vijf onderwerpen ontvangen. Zij schorst de vergadering voor 5 minuten.

Hervatting van de vergadering

170 **Mevrouw Assen** (PvdA) concludeert uit het onderling overleg dat op 29 november eenzaamheid als eerste op de agenda staat, de Wmo gaat dan naar 20 december, het Domplein komt voor een uur op 29 november en streetculture ten slotte voor 75 minuten. Het Stationsgebied gaat naar 20 december voor 90 minuten.

De voorzitter merkt op dat het aan de commissie is of de avond van 20 december vol zit met Stationsgebied en Wmo.

Zij concludeert dat hiermee de agenda is vastgesteld voor de genoemde data. Zij vraagt de agendeerders hun agenderingen nog voor het weekend de griffie te doen toekomen.

180 *Vraag van het CDA/de beantwoording (agendapunt 2)*

Wethouder Streefland zou terugkomen op de vraag van het CDA. Zij zet uiteen dat inmiddels een nieuw VVD-bestuur is benoemd. Er is ook meer duidelijkheid over het rijksbeleid en de verwachtingen die bestaan van de GGD-en. Nu wordt gewerkt aan een nieuw bestuursakkoord GGD-en 2023 – 2027. En de GGD werkt aan de ontmanteling van het coronabedrijf en de coronabestrijding te integreren in de reguliere organisatie. Dat zou aanleiding kunnen zijn voor een beloofde strategische sessie waarover de heer Van Steeg sprak. In Q2 2023 zal de raad hierbij worden betrokken. Wanneer hij dit eerder gewenst is, verwacht het college dat signaal van de commissie.

4 Verslagen

Ter vaststelling: Conceptverslag commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport van 22 september 2022. Conform vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt de lijst nogal lang en dat veel informatie uit het verleden is opgenomen. Zij stelt voor de lijst op te schonen. **Wethouder Streefland** stelt in het vooruitzicht dat zij de lijst waar mogelijk zal opschonen.

200 6. Ingekomen stukken

Geen ingekomen stukken.

7. Raadsvoorstel zienswijze ontwerp begrotingswijziging 2022 GGD Regio Utrecht

Wethouder: Eelco Eerenberg, beleidsterrein: Volksgezondheid

Met dit raadsvoorstel wordt de raad in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze mee te geven over de voorgenomen begrotingswijziging van de GGDrU.

De voorzitter concludeert uit de behandeling van agendapunt 2 van deze agenda dat dit onderwerp zonder discussie doorgaat naar de raad met de A-status.

210 8. Druk op maatschappelijke opvang

Wethouder: Rachel Streefland, beleidsterrein: Maatschappelijke Opvang

Geagendeerd door: Ilse Raaijmakers (PvdA), Melody Deldjou Fard (GroenLinks), Venita Dada-Anthonij (D66), Wilma Duitscher (EénUtrecht), Esma Kendir (Student&Starter), Susanne Koelman (Utrecht Solidair), Bina Chirino (CU), Stefan Gaillard (Stadsbelang Utrecht), Bert van Steeg (CDA), Louise de Vries (PvdD), Ruud Maas (Volt), Noura Oul Fakir (BIJ1)

220 De agenderende partijen willen met de wethouder in gesprek over de maatschappelijke opvang in Utrecht. De druk op de opvang is regelmatig hoog, onlangs stuurden belangenbehartigers nog een noodkreet naar de raad. De afgelopen jaren is er veel veranderd en in beweging: doorontwikkeling naar 24-uursopvang, de noodopvang door corona, de komst van een nieuwe locatie (Biltstraat) en het verdwijnen van de Stadsbrug. Ook waren er verschillende richtlijnen rondom winteropvang (koudweerregeling) en opvang bij storm in G4 verband, terwijl we in G4 verband gezamenlijk willen optrekken. Ontwikkelingen die hier ook nog effect op hebben is de landelijk aangekondigde vernieuwde aanpak dakloosheid en het plan over EU-arbeidsmigranten.

In Q4 komt er een voorstel voor de raad. Voor die tijd willen de agenderende partijen met de wethouder in gesprek over hoe ze de druk op de maatschappelijke opvang het hoofd wil bieden. Ook willen de partijen zelf ideeën en suggesties aandragen om de druk op de maatschappelijke opvang te verlichten. Tot slot willen de partijen ook in gesprek over de koudweerregeling en de afspraken in G4 verband.

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie hierboven) De bespreking vindt plaats in één termijn.

230

De commissie

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt dat op het Smakkelaarsveld de humanitaire ondergrens is gepasseerd. De dakloosheid neemt toe. En de dakloosheid wordt steeds zichtbaarder op veel plekken in de stad. De druk op de maatschappelijke opvang is al jarenlang hoog. De raad ontvangt de ene na de andere noodkreet van zowel belangenbehartigers als van aanbieders. Dit jaar worden de noodkreten eerder in het jaar geslaakt dan in andere jaren. De winter moet nog eigenlijk echt beginnen.

240 Haar fractie onderschrijft het principe Housing First. Dit kan niet alleen meer het antwoord zijn op deze noodkreet. De woningen zijn er onvoldoende. Het is nodig om naar de opvang te kijken. De periode van pleisters plakken is wat haar betreft voorbij.

Zij vernam van Herstart hoe ingewikkeld het is elke dag om mensen onderdak te bieden; toch vraagt Herstart mensen een beroep te doen op hun eigen netwerk terwijl dat netwerk al lang is uitgeput wanneer zij daar aankloppen. Het wordt hen gevraagd of ze nog een paar dagen in de auto kunnen blijven slapen. Mensen gaan op straat echt kapot. Hun problemen worden daar groter.

Ook voor medewerkers is deze situatie heel heftig en zwaar, om elke dag met de morele dilemma's geconfronteerd te worden. Haar fractie is van mening dat mensen die recht hebben op opvang de straat niet opgestuurd mogen worden. Uiteindelijk

250 worden daar de maatschappelijke kosten ook groter.

De PvdA vindt dat meer ruimte nodig is. Er is ook een flexibele schil nodig. Zij verneemt richting de Voorjaarsnota graag meer over de strategie voor de komende jaren. Het aantal plekken blijft achter bij de groei van de stad, of groeit in ieder geval niet mee. Zij verneemt graag het langere termijnplan.

De raad heeft nu voor het eerst de daklozenmonitor ontvangen; daar wringt iets. De papieren werkelijkheid met de cijfers komt zelden overeen met wat zij op straat ziet. Zij vindt dat de mensen ook leidend moeten zijn, naast het systeem.

Zij vraagt het college met Amsterdam en Den Haag te kijken naar creatieve oplossingen. Zij vraagt die toezegging van de wethouder.

260 Met betrekking tot de opvang van arbeidsmigranten pleit haar fractie al vele jaren voor een plan van aanpak. Te vaak een vergeten groep die meer aandacht verdient. Nu landelijk een plan van aanpak EU-burgers is aangekondigd, haakt tot haar geluk ook Utrecht aan. De brief die de raad ontving van het college heeft nog weinig om het lijf. Zij vindt dat het beter moet. 20 bedden bijplaatsen is geen plan. Zij wil goede opvang terugzien in combinatie met betere zorg en ondersteuning waarbij alle partijen samenwerken. Naast Barka, ook het Leger des Heils en de Tussenvoorziening. Zij pleit ervoor ook binnen de gemeente het schot weg te halen tussen rechthebbenden en niet-rechthebbenden. Zij pleit voor samenwerking tussen die twee afdelingen binnen de gemeente. Zij krijgt hierop graag een toezegging van de wethouder.

270

Op de korte termijn in de komende winter pleit zij voor permanente winteropvang. Dat is vanuit humanitaire overwegingen het minimale. Zij hoopt dat de wethouder daarin na vandaag meer stappen wil zetten, creatief naar oplossingen wil zoeken, ruimtelijk en financieel. Den Haag en Amsterdam zijn al zo ver.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) kan zich aansluiten bij het pleidooi van de PvdA. Zij zal haar bijdrage proberen in te korten.

Ook zij merkt op dat de groep daklozen groeit en dat een noodkreet van verschillende belangenbehartigers er niet om liegt. GroenLinks maakt zich grote zorgen. Zij wil

280

graag de humane stad zijn waar iedereen de hulp krijgt die nodig is. Tot haar spijt is het stadsbestuur ook hier vaak afhankelijk van het landelijk bestuur. Tegelijkertijd moet het stadsbestuur doen wat mogelijk is, als stad en samen met de G4. Haar fractie is heel erg blij dat de motie Code Geel van de PvdA wordt uitgevoerd. Zij vindt het ook heel goed dat de Zeenhaenkade en de Stadsbrug geopend worden voor de winter. De vraag is of dat genoeg is. Hoe ervoor te zorgen dat niemand buiten hoeft te slapen, nu de energiecrisis zorgt voor een toename van daklozen. In hoeverre zijn er mogelijkheden om meer plekken te realiseren; bijvoorbeeld door in te schikken maar ook door te voorzien in wat er nodig is.

De beste oplossing tegen dakloosheid is mensen een dak aanbieden; dus een huis.

290

Haar fractie is van mening dat daarop het stadsbestuur heel hard moet blijven inzet-

ten. Zolang de woning er niet is, zal opvang geregeld moeten worden. Zij vraagt of de wethouder bereid is om de scenario's uit te werken inclusief de voorwaarden die daarvoor nodig zijn, en wellicht ook na te gaan op welke termijn meer huisvesting te realiseren is; in de scenario's de prop uit de keten te halen.

GroenLinks vindt het goed dat de monitor er is. Tegelijkertijd zijn daar alleen de mensen te zien die bekend zijn in de systemen. Zij merkt op dat er ook nog een onzichtbare groep is. Zij vraagt of de wethouder bereid is om te gaan aansluiten bij het pilot van Ethos, de *light methode*. Die wordt nu in twee steden in Nederland uitgetest.

300 Er is ook een grote groep niet in beeld, zoals de jongeren. Hoe is ervoor te zorgen dat die groep wordt meegenomen in de cijfers. Zij vraagt of de wethouder bereid is om bijvoorbeeld met organisaties voor die groep in gesprek te gaan hoe deze jongeren het beste te helpen.

Als het gaat om de zorg, staat in de oproep van de belangenbehartigers ook de roep over de zorg die verstopt zit voor een groep die het heel hard nodig heeft. Zij legt de vraag voor hoe ervoor te zorgen dat de link met reguliere zorg goed samenwerkt met de specialistische zorg die ook soms nodig is. Het Buurteam heeft niet de specialistische kennis, maar kan een rol spelen als het gaat om het ontlasten van de zorg op bepaalde punten. Zij vraagt of de wethouder bereid is om met de organisaties van de
310 oproep en eventueel ook met de daklozen zelf in gesprek te gaan om te horen wat er schort en wat er nodig is om vervolgens te kijken in die zorgketen hoe dat aan te pakken.

Ook kreeg zij te horen dat functies voor de zorg in de Buurteams op HBO of WO-niveau zijn. Zij legt de vraag voor waarom op dat punt niet meer gewerkt wordt met MBO-ers; die groep kan misschien wel heel veel betekenen vanuit andere talenten. Zij vraagt of het mogelijk is daar naar te kijken. Misschien is op die manier ook aan de prop in de zorgketen te werken.

Met betrekking tot de arbeidsmigranten of de EU-migranten is er een landelijk plan van aanpak. In dat plan staat een aantal hele mooie zaken, maar het is wel vooral
320 gericht op het oplossen van de dakloosheid. Aan de voorkant ontbreekt iets cruciaals: hoe ervoor te zorgen dat degene die het probleem veroorzaakt, ook wordt aangepakt. Het gaat ook om werkgevers en malafide uitzendbureaus die goedkope krachten naar Nederland toe halen omdat Nederlanders hun neus optrekken voor het werk, simpelweg omdat de arbeidsvoorwaarden gruwelijk zijn. Zij vraagt of de wethouder bereid is om samen met landelijk ook daartegen op te trekken en ook de werkgevers en uitzendbureaus verantwoordelijk te stellen voor het maatschappelijk leed dat zij berokkenen. Daarnaast vraagt zij hoe ervoor te zorgen dat in het Utrechts beleid hierop stevig wordt gecoördineerd, omdat Wonen, werken en zorg in deze groep juist zo stevig samen komt.

330 Mevrouw Kleinrensink benadrukt dat deze groep mensen het stadsbestuur keihard nodig heeft. Ze verdienen het dat er bestuurlijk hard voor hen wordt geknakt.

Mevrouw Dada-Anthony (D66) merkt op dat onder andere de inflatiecrisis impact heeft op de maatschappelijke opvang in Utrecht. Zij brengt de Raadsinformatiebijeenkomst op 30 september in herinnering. Al sinds 2016 moeten er mensen weggestuurd worden. Ook het ontbreken van een flexibele schil werd als probleem ervaren evenals het gebrek aan doorstroming en uitstroom. Mede daardoor is er een toename in marginaal wonen, zo is in de Raadsinformatiebijeenkomst gezegd.

340 Zij vindt het goed te lezen in de raadsbrief over de koudweerregeling dat in G4-verband wordt samengewerkt; dit verband wordt ook benoemd in de aanpak van dakloosheid onder EU-burger, zo las zij in de raadsbrief van 12 oktober jongstleden.

De toestroom naar de stad Utrecht is deels te wijten aan de relatief goede regeling van de opvang in de stad. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen ook in een breder kader van de G4 of zelfs breder samenwerking te zoeken in de opvang van daklozen.

350 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) vraagt of D66 zich ervan bewust is dat er nu ook steden zijn die juist voor niet-rechthebbenden meer aanbieden; zij noemde zelf Amsterdam en Den Haag. Zij roept Utrecht juist op naar die steden kijken en zijn eigen plan te maken. Zij vraagt wat D66 daarvan vindt.

Mevrouw Dada-Anthony (D66) kan zich daarin helemaal vinden. Zij is op zoek naar effectievere aanpak als gevolg van het samenvoegen van de goede dingen.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vreest een gebrek aan tijd met de oproep samen te werken in G4-verband. Zij dringt aan op een eigen plan nu de winter voor de deur staat. **Mevrouw Dada-Anthony** (D66) is het daarmee eens.

360 **De heer Van Steeg** (CDA) vindt dat mevrouw Anthony terecht zegt dat Utrecht dit niet alleen moet doen en dat afstemming heel belangrijk is. Hij ziet dat de andere steden voorop gaan lopen. Hij vindt dat de raad de wethouder zou moeten oproepen iets extra's te gaan doen.

Mevrouw Dada-Anthony (D66) is het daarmee eens. Het gaat haar erom in de samenwerking van elkaar te leren om tot een grotere aanpak te komen waarbij de steden elkaar ondersteunen en waar de druk op bepaalde steden komt; ook onder daklozen kampen verschillende groepen met eigen problemen.

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met haar zorgen voor daklozen met complexe problematiek; een groep die om verschillende redenen geen gebruik kan maken van voorzieningen die ze nodig hebben. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen in Q4 extra aandacht te geven aan deze groep en extra in te zetten op het voorzien van deze mensen van een dak boven het hoofd.

370 Eind augustus kopte de NOS dat steeds meer jongeren dakloos werden. Ook de monitor laat zien dat de dakloosheid toeneemt onder jongerengroepen tussen de 18 en 23 jaar en tussen 17 en 24 jaar. Dat is een kwetsbare groep die net aan het volwassen leven begint. Zij vindt het overbodig om uit te leggen wat dat betekent voor de achterstand die dat teweeg brengt bij deze groep. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen in het raadsvoorstel in Q4 ruimschoots aandacht te schenken aan jongeren en samen te zullen werken met de wethouder Jeugd om daarnaast nog in te zetten op preventie van dakloosheid onder jongeren.

380 De door- en uitstroom wordt gehinderd door een gebrek aan woningen. De flexwoningen zouden daarin mogelijk een deel van de oplossing kunnen zijn. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen samen met de wethouder wonen na te gaan welk deel van de flexwoningen die gebouwd gaan worden specifiek toe te wijzen zijn aan hen die nu dakloos zijn.

Dat er extra een koud weerlocatie wordt geopend aan de Zeehaenkade stelt haar enigszins gerust. Die biedt ruimte aan 28 plekken naast de 50 plekken die al beschikbaar waren. In diezelfde brief wordt gesproken over de mogelijkheid dat de opvang beperkt wordt door coronamaatregelen. Zij vraagt of de wethouder kan zeggen of de 78 plekken voldoende zullen zijn in relatie tot de verwachte instroom. Zij vraagt of de

wethouder kan zeggen of er een situatie van coronamaatregelen andere mogelijkheden zijn om de beperkingen op te vangen op andere locaties?

390 Zij vindt dat in een welvarend land als Nederland niemand op straat zou moeten hoeven te leven. Haar fractie kijkt uit naar het voorstel in Q4. D66 hoopt daarin vooral ook maatregelen te treffen die dakloosheid duurzaam tegengaan zo dat het stadsbestuur aan een stad werkt waarin iedereen een dak boven zijn of haar hoofd heeft.

Mevrouw Duitscher (EenUtrecht) staat voor meer zeggenschap voor burgers in buurten. Bij dit onderwerp kreeg zij pijn in haar buik in de Raadsinformatiebijeenkomst.

De stad kan deze wicket problems niet alleen aan; de burgers moeten daarin een rol spelen; eigenaar worden van wat er speelt in de buurt en in de samenleving. Daarvoor moet het stadsbestuur ruimte geven en faciliteren. Zij vraagt de wethouder hoe dit ook in het plan is op te nemen; dat de buurt zich verantwoordelijk voelt voor mensen die daar leven, waar dan ook.

400 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat dit een groep mensen is waarover niemand zich ontfemt en die ook niemand als het om opvanglocaties gaat als buurtgenoot wil hebben, of in zijn of haar achtertuin. De oproep klinkt mooi: hoe ervoor te zorgen dat het stadsbestuur mensen betreft om zich over deze doelgroep te ontfemen. Hoe ziet EenUtrecht dit?

Mevrouw Duitscher (EenUtrecht) vindt dit niet de enige oplossing maar zij ziet dit wel als een oplossing die kan werken. Ze wil daar later op terugkomen.

410 Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

De hostelbewoners in haar buurt zijn haar burens zoals zij hún buur is. Op kleine schaal is veel te bereiken door samen te werken. Wanneer zij spreekt met Frank die in het hostel in haar straat woont en weet hoeveel moeite het hem kost een andere weg in te slaan na jaren verslaving, dat ze uitgekotst worden op straat en niet als mensen worden gezien - dat ze een product zijn van onze samenleving. Daar ligt ook de oplossing. Er is al zo lang duidelijk dat verbinding en een steunend netwerk een belangrijke factor zijn in bijvoorbeeld de verslavingsaanpak.

Zij denkt ook aan haar eigen pleegzoon die uit de stad weg moest naar Capelle aan den IJssel omdat in de regio er geen instelling is die gespecialiseerd is in jongeren met vroeg chronisch trauma. Bij terugkomst stond hij op straat omdat er geen plek was omdat hij niet meer gebonden was aan de stad. Gelukkig kon hij terecht bij de Dijk die hem de maximale 3 maanden kon huisvesten zo dat hij daarna kon doorstromen naar een opvang voor jongeren. Zij vindt die opvang minimaal in de stad. De stress rondom een dergelijk traject is voor jongeren in een kwetsbare positie ernstig. Zij heeft geen idee waar zij de Oosteuropese mannen die onder de brug bij haar werk slapen aan de Gracht in de kou, naar toe kan verwijzen. Ook daar speelt integraliteit van problemen een rol: Wonen, Jeugdzorg, armoede, inkomen, werk, et cetera.

430 Zij wil trots zijn op haar stad. Op dit onderwerp is zij dat zeker niet. Het maakt haar triest en het voelt ongemakkelijk, zeker in de positie die zij heeft als raadslid.

Zij vernam tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst dat belangenbehartigers goede alternatieven en ideeën aandragen. Zij vraagt zich af waarom daarmee niets gebeurt, en waarom zaken niet meer een structureel karakter krijgen en waarom geen plan verschijnt, zoals waarom de PvdA verzocht.

Zij legt de volgende zaken bij de wethouder neer:

- zij vindt het overzicht van de 1700 plekken in de stad lastig; de oplossing bestaat uit nog niet eens 200.
- Zij vraagt of er een sociale kaart is op die manier zodat de spreiding in de stad duidelijk wordt. Kan het gelijkwaardiger? Kunnen mensen in de nacht naar andere omliggende wijken in plaats van naar de binnenstad?
- Hoe is het per wijk georganiseerd?
- Zij krijgt graag inzicht in de doorstroming naar andere hulp. Bijvoorbeeld vanuit een hostel. De huidige doorstroming werkt niet.
- De regio versus stad houdt haar bezig; waarom moet de stad alles oplossen? Kan het stadsbestuur niet veel beter nagaan hoe daar nog zaken op te lossen zijn?
- De caseload is te hoog. Zij is het ermee eens die te verlagen door MBO-ers aan te stellen, zoals GroenLinks aangaf. Maar wat haar betreft vooral ook ervaringsdeskundigen.
- Zij wenst een meer structurele samenwerking met vrijwilligersorganisaties in de buurt.

Daarnaast pleit zij voor meer gebruik van social return on investment; het inzichtelijk maken van de opbrengst van dit soort plekken waardoor er meer baten zijn die de investeringen meer rechtvaardigen.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) merkt op dat het gebrek aan opvang voor daklozen vooral in de winter voor mensonterende situaties zorgt. Zij merkt op dat een dak boven het hoofd hebben een mensenrecht is. Haar fractie wil daarom meer investeren in daklozenopvang en het aantal beschikbare bedden vergroten. Zij merkt daarbij op dat opvang én geen structurele oplossing biedt voor mensen, én dat opvang regelen duurder is; zij concludeert dat niemand hierbij gebaat is. Zij wil sturen op snellere doorstroming.

Zij sluit zich allereerst aan bij eerder genoemde punten, en specifiek bij het punt van D66 over opvang van jongeren. Ook zij ziet graag de reactie van de wethouder tegemoet op dat punt.

Zij pleit voor meer persoonlijke begeleiding voor mensen die opvang nodig hebben. Die persoonlijke begeleiding is ook nodig voor ex daklozen. Van belang is dat mensen niet opnieuw op straat belanden.

Zij pleit voor oplossingen rond opvang en doorstroom met een langdurig effect op huiselijk geweld waardoor überhaupt de behoefte voor opvang door trainingen voor geweldplegers verplicht te stellen is in geval van een melding en door het gezin te ondersteunen.

Wie geen huis heeft om in te wonen zou niet genoodzaakt moeten worden om de hele dag op straat te verkeren. Toch blijkt steeds vaker geen maatschappelijk werk of andere dagbesteding beschikbaar te zijn voor dak- en thuislozen. Haar fractie wil daarom dat de gemeente meer ondersteuning biedt aan organisaties zoals Roads die dak- en thuislozen een fijne plek in de maatschappij geven door ze dagbesteding aan te bieden. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De voorzitter verneemt van Utrecht Solidair dat er geen behoefte is het woord te voeren.

]

De heer Van Bergen (ChristenUnie) kan zich aansluiten bij veel zaken die gezegd zijn.

Zijn focus is op de koudweerregeling. Te kijken is naar permanente oplossingen maar hij merkt op dat het inmiddels november is. Dat baart hem erg veel zorgen. Daarmee heeft Utrecht een acuut probleem.

490 Zijn fractie vangt signalen op dat mensen weggestuurd worden op het moment waarop de opvang vol zit of dat mensen worden aangemoedigd op zoek te gaan naar alternatieven. Met koud weer is er een veel acuter probleem; zijn vraag aan de wethouder is hoe daarmee om te gaan op het moment waarop de maximale capaciteit van de koudweerregeling-opvang bereikt is.

Uit de cijfers van de gezondheidmonitor ontstaat een onduidelijk beeld voor zijn fractie. Mensen verschijnen bij slecht weer en verdwijnen weer bij beter weer om onder meer bij familie te slapen, volgens het rapport Volksgezondheid afdeling beleid en expertise en onderzoek uit 2019. De correlatie tussen het onvermogen om bij familie te slapen en het weer is hem niet helemaal duidelijk. Hij vreest dat dit wordt aangegeven door mensen die van de opvang gebruik maken maar dat het niet waar is. Hij vraagt hierop een toelichting van de wethouder.

500 Uit datzelfde rapport komt een aantal klachten naar voren over mensen die van mening zijn dat er teveel mensen op de slaapzaal liggen, dat het er tocht, dat het eten niet goed is. Hij vraagt of met die klachten iets gedaan is.

Uit dit rapport blijkt dat er nogal een verdeling is tussen rechthebbenden en niet rechthebbenden en de verschillende opvangplekken. Bij hem ontstaat een beeld van een sneeuwstorm en iemand moet dan nog van het kastje naar de muur gestuurd worden omdat hij niet bij de juiste opvangplek is. Hoe ziet dat er in de praktijk uit?

De voorzitter merkt op dat Stadsbelang Utrecht niet aanwezig is.

510 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat heel veel al is gezegd. Ook voor zijn fractie is de huidige situatie onacceptabel. Te zien is dat er steeds meer mensen op straat moeten leven. Daarvan worden mensen alleen maar slechter; dat moet het stadsbestuur van Utrecht niet willen.

Hij ziet dat het een complex probleem is zonder een eenvoudige oplossing. Hij vraagt zich af hoe het verschil tussen praktijk en het stadskantoor zo groot kan zijn. Hij refereert aan de inbreng van mevrouw Raaijmakers over de cijfers.

520 Hij noemt de Blokhuisgelden, het Living Lab het vele geld dat geïnvesteerd wordt zonder resultaat. Gevraagd is om een structurele oplossing; ook hij vraagt waar de structurele oplossing blijft. Hij zou graag het perspectief (inzicht) krijgen op welk moment de woningen er zijn en op welk moment het stadsbestuur kan sturen. Hij refereert aan de meest recente Raadsinformatiebijeenkomst die hij pijnlijk vond.

Hij vindt het goed dat in Den Haag meer inzet wordt gepleegd op dit onderwerp. Hij vindt het goed te horen dat hiervoor extra geld komt en dat Utrecht daarbovenop zit. Ook in dat opzicht worden twee punten genoemd: preventie en meer woningen. Die lijken hem de goede speerpunten te zijn. De vraag is hoe dat te regelen?

Hij merkt op dat de aansluiting tussen zorg en dakloosheid slecht is. Op het gebied van preventie ziet hij veel mogelijkheden; dat zou veel beter moeten. Hij vraagt wat de wethouder daar nog kan doen om de aansluiting beter te laten zijn.

530 Hij begrijpt dat als het gaat om permanente winteropvang andere steden vooroplopen ten opzichte van Utrecht. Hij heeft veel begrip voor nagaan hoe dit gedaan wordt in G4-verband. Voorkomen moet worden dat de grote steden dat los van elkaar gaan doen. Als andere steden voorop gaan lopen, is het ook aan Utrecht om

na te gaan of iets meer te doen is. Hij roept de wethouder op daar naar te kijken. Hij krijgt hierop graag de reactie van haar. Kan Utrecht extra stappen zetten?

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) maakt zich zorgen over de hoge druk op de opvang en de groeiende dakloosheid. Zij merkt op dat Utrecht al jaren hiermee kampt. Zij merkt op dat dit een structureel probleem is, waarvoor haars inziens een

540

lange termijn oplossing nodig is. Zij is geschrokken van de informatie die zij kreeg op de Raadsinformatiebijeenkomst. Zij sluit zich aan bij de vele goede suggesties die al gedaan zijn door alle partijen. Zij noemt specifiek de vragen gericht op preventie. Zij vraagt hoe het stadsbestuur er voor gaat zorgen dat mensen niet dakloos gaan worden. Zij vindt dat de kernvraag. Zij denkt daarbij aan schuldhelpverlening.

Haar fractie is blij dat er oog is voor opvang bij storm. Haar fractie vraagt zich wel af of hierbij ook rekening gehouden wordt met de toenemende kans op stormen, vanwege de klimaatverandering. Daarover moet nu al nagedacht worden als het gaat om maatschappelijke opvang. Zij vraagt of de wethouder het daarmee eens is. Zij vraagt hoe dit wordt meegenomen in plannen voor maatschappelijke opvang. Zijn daarvoor verschillende scenario's bedacht? Of gaan die er komen? Haar fractie zou die scenario's graag willen zien. Haar fractie wil proactief beleid daarop. Zij vraagt de wethouder hierop een toezegging te doen.

550

Zij leest in de raadsbrief dat de opvang bij Code Rood buiten de koudweerregeling-periode organisatorisch niet mogelijk is. Haar fractie maakt zich daarover zorgen. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat daaraan wel gewerkt gaat worden en dat dit wel mogelijk en haalbaar gaat zijn. Haar fractie vraagt zich ook af hoe het staat met de gesprekken met de G4 hierover.

De Partij voor de Dieren maakt zich zorgen over de huisdieren van daklozen. Cijfers daarover staan niet in de monitor. Zij vindt de werkelijkheid in de monitor niet realistisch afgespiegeld. In die monitor ontbreken ook andere groepen. Zij legt de vraag voor of de wethouder die groepen in het vizier heeft. Zij heeft weinig zicht op het aantal. Zij vraagt of huisdieren van daklozen worden meegenomen in het maken van plannen voor opvang. Hoe is ervoor te zorgen dat daklozen niet op straat blijven omdat ze anders gescheiden worden van hun huisdier. Zij refereert hierbij aan Code Rood en de Koudweerregeling. De band met het huisdier is vaak het enige waarin de dakloze geborgenheid voelt. Zij vraagt de reactie van de wethouder hierop.

560

Zij kon op de website van de gemeente niet vinden over wat te doen in het geval de dakloze een huisdier heeft. Zij vraagt de toezegging van de wethouder dat hiervoor een subcategorie wordt ingeruimd op de website.

570

De heer Maas (VOLT) is blij met de uitbreiding van de Koudweerregeling en hij uit zijn zorgen over of dit deze winter wel genoeg zal zijn gezien de recente ontwikkelingen. De nieuwe locatie aan de Zeehaenkade is wat hem betreft fijn. Hij tekent daarbij aan dat die locatie op 50 minuten lopen is. Zijn fractie verwacht dat deze winter meer plekken nodig zijn. Hij vraagt de wethouder alvast proactief bezig te gaan om die plekken te gaan werven.

Hij sluit zich aan bij diegenen die inbreng hebben geleverd over het ontbreken van een visie op permanente winteropvang. Hij vraagt de wethouder een visie te ontwikkelen zo dat de stad in de komende jaren met een adequate oplossing aan de slag kan gaan.

580

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat een visie niet zo ingewikkeld is: zorgen dat mensen een huis krijgen. Volgens haar is het nu veel meer in de uitwerking van wat in de tussentijd te doen. Meerdere partijen hebben gepleit voor scenario's om iets te doen totdat de stad de mensen woningen kan bieden. Zij vreest meer papierwerk.

De heer Maas (VOLT) bevestigt het gelijk van mevrouw Kleinrensink. Hij begrijpt dat die visie er is. De visie van Housing First is in de afgelopen jaren niet effectief gebleken. Daarom zal een andere oplossing gezocht moeten worden. In Utrecht zoeken net iets teveel mensen een huis. Hij bevestigt dat er oplossingen moeten komen.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) merkt op dat de druk op de maatschappelijke opvang niet alleen voortkomt uit de komst van het koude weer. De dakloosheid monitor geeft aan dat in de stad 1715 dak- en thuisloze mensen leven. EU-migranten en ongedocumenteerden worden daarbij buiten beschouwing gelaten. Zij begrijpt dat het ingewikkeld is om dit inzichtelijk te maken. Tegelijkertijd weet zij dat het aantal thuislozen veel omvangrijker is dan de cijfers laten geloven.

Een onderscheid wordt gemaakt tussen rechthebbenden niet-rechthebbenden. BIJ1 vindt dat onderscheid misleidend en discriminerend. Iedereen heeft recht op een veilig en fatsoenlijk thuis.

Belangenorganisaties hebben niet voor niets de noodklok geluid. In de raadsbrief lijkt buiten beschouwing te blijven dat deze organisaties veelal pleiten voor permanente winteropvang waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen rechthebbenden en niet-rechthebbenden. Tijdens de pandemie werd duidelijk dat het wel mogelijk is om dit vanuit de gemeente te faciliteren. Deze winter kunnen mensen weliswaar bij Code Geel bij de opvang aankloppen. Maar wanneer het niet vriest staan ze weer op de koude straten. Bovendien wordt koudweeropvang telkens opnieuw op- en afgebouwd. Dat lijkt haar fractie arbeidsintensief en prijzig. Zij vraagt of de wethouder kan aangeven waarom niet zij niet ingaat op de roep van belangenorganisaties om een permanente winterregeling te realiseren. Zij vraagt of de wethouder kan onderzoeken hoeveel het kost om de koudweerplekken op- en af te bouwen ten opzichte van de kosten van permanente winteropvang, bijvoorbeeld tijdens corona.

Zij merkt op dat in Den Haag in navolging van vorig jaar ook een permanente winteropvang wordt geregeld. Voor zover zij weet heeft dat niet geleid tot de zogenaamde aanzuigkracht. Zij vraagt of de wethouder wil onderzoeken of die opzet ook in Utrecht kan werken.

Haar fractie vindt het goed dat er meer aandacht is voor dak- en thuisloze EU-migranten. Zij vindt het aantal beschikbaar gestelde plekken mager. Die zijn bovendien alleen voor kwetsbare EU-migranten. In de raadsbrief wordt aangegeven dat er samengewerkt zal worden met Barka; een organisatie die sterk inzet op arbeidsintegratie en op terugkeer naar het land van herkomst. Zij vraagt of de wethouder kan aangeven waarop het aantal beschikbare plekken is gebaseerd. Hoe wordt gehandhaafd zodat de juiste doelgroep van deze plekken gebruik maakt. Zij vraagt of de wethouder met haar fractie deelt dat dit überhaupt discriminerend is ten opzichte van bijvoorbeeld ongedocumenteerden.

Zij vraagt of de wethouder erkent dat niet elke EU-migrant kan werken en terug wil keren naar het land van geboorte. Zij vraagt of dat wordt meegenomen in de nog te formuleren aanpak.

De niet-agenderende partijen

Mevrouw Ramaker (VVD) dankt de andere leden van de commissie voor hun inbreng.

Zij heeft een aanvulling op de inbreng van de PvdA: als Utrecht de koplopers Amsterdam en Rotterdam inhalen op de daklozenopvang. Zij zag dat Amsterdam samen met de regiogemeenten een plan heeft voor de periode 2021-2025: “De Nieuwe Start, samen op weg naar perspectief”. Met onder meer de regiogemeente oplossingen zoeken in het Wonen. Zij bevestigt dat de druk op de G4 om opvang te bieden vrij groot is. Daarom koos Amsterdam ervoor afspraken te maken met de regiogemeenten om de druk voor de stad te verlichten. Utrecht heeft in de U16 ook een pilotproject. Het valt haar daar op dat het vooral gaat om onderzoek. Er zou ook een evaluatie komen in 2023. Meerdere politieke partijen vragen de wethouder een stappenplan te maken en gebruik te maken van het netwerk aan regio-gemeenten in Utrecht, en gebruik te maken van elkaars kracht. Zij hoopt op een antwoord van de wethouder.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt of de VVD nu bepleit het weer bij de regio neer te leggen. Amsterdam heeft extra plekken in de stad opengesteld: 400 voor de komende winter. Amsterdam doet als stad ook het nodige. Zij verneemt van de VVD graag of die partij dat ook een goed plan vindt. .

Mevrouw Ramaker (VVD) zet uiteen dat “Nieuwe Start” verder gaat dan de koudweerregeling; dat gaat over het samen oplossen van de daklozenopvang. Zij zag dat de gemeente Haarlemmermeer dit ook in de raad heeft behandeld; er worden afspraken gemaakt op bestuurlijk niveau. Zij denkt dat de wisselwerking er moet zijn tussen de buur- en de regiogemeenten.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat de VVD naar een plan verwijst; zij noemt dat een papieren werkelijkheid. Zij attendeert op de inbreng vanuit de commissie over het verschil tussen papier en werkelijkheid. Zij verwijst naar de werkelijkheid dat in Amsterdam 400 extra plekken worden opengesteld. Zij vraagt of de VVD dat ook voor Utrecht een goed plan vindt.

Mevrouw Ramaker (VVD) kan daarop op dit moment geen antwoord geven. Zij heeft uitgezocht wat er op beleidsmatig niveau gebeurt en welke afspraken gemaakt worden. Het valt haar op dat Utrecht in 2017 een visie heeft vastgesteld en vervolgens verzandt het naar haar gevoel in allerlei onderzoeken en uitzoeken en afspraken maken. Zij mist de concrete informatie over wat er precies gaat gebeuren. Zij merkt op dat ook de PvdA dat heeft opgemerkt. Zij wil graag met de PvdA in discussie over hoe zich dat vertaalt in het aantal opvangplekken.

De heer Van der Star (PVV) ziet het belang in van een veilige koudweerregeling voor dak- en thuislozen en dat een veilige en gedegen noodopvang beschikbaar is, mochten de weersomstandigheden daartoe aanleiding geven.

Zijn fractie pleit voor een permanente winteropvang. Hij sluit zich aan bij de PvdA. De kans op gezondheidsproblemen is in deze periode groot.

Met betrekking tot de reguliere opvang van dak- en thuislozen ziet zijn fractie dat aantal alleen maar toenemen in de nabije toekomst, dit gezien de huidige ontwikkelingen in de stijging van prijzen in diverse categorieën: hij noemt de energiekosten, de kosten voor levensonderhoud, en een toename van het aantal mensen voor wie psychiatrische of psychologische hulp achterwege blijft; dit als gevolg van bezuinigingen.

Door deze trend zal het aantal mensen stijgen dat in de problemen komt. De druk op geschikte opvanglocaties en begeleiding zal daardoor alleen maar toenemen. Zijn

680 fractie vindt het belangrijker de eigen dak- en thuislozen in Utrecht een gedegen en veilige opvang te bieden, dan beschikbare opvanglocaties toe te wijzen aan asielzoekers om locaties als in Ter Apel te ontlasten. Hij noemt in dit verband een opvanglocatie aan de Goylaan. Hij vraagt de wethouder hoe zij daarover denkt en of zij van mening is dat de eigen dak- en thuislozen prioriteit verdienen als het gaat om de opvanglocatie in de eigen stad.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) verneemt desgevraagd van **de PVV** dat die fractie allereerst denkt aan de eigen dak- en thuislozen als het gaat om een humaan opvangbeleid. **Mevrouw Oul Fakir** (BIJ1) vraagt of de PVV zich bewust is van dat een dergelijk beleid discrimineren is. Zij vraagt naar wat *de eigen dak- en thuislozen* zijn; wanneer is iemand “eigen”. Zij vraagt of de PVV het eens is met BIJ1 dat iedereen in Nederland ongeacht afkomst recht heeft op opvang en huisvesting.

690 **De heer Van der Star** (PVV) ziet daarin niets discriminerends. Hij gaf als voorbeeld de Goylaan. Die locatie had toegewezen kunnen worden als noodopvang voor de eigen dak- en thuislozen. Hij doelt daarmee op de rechthebbenden en op degenen die geen recht hebben en zich toch in de stad bevinden.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) begrijpt dat de PVV ook immigranten en ongedocumenteerden in de stad recht geeft op opvang.

De heer Van der Star (PVV) doelt dan niet op de opvang vanwege het COA. Hij doelt op mensen die van buiten de stad komen. Ook voor hen wil de PVV een humanitaire oplossing. De migranten hebben wat hem betreft geen prioriteit.

700 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) vraagt verheldering. Zij vraagt of de heer Van der Star weet wat *permanente winteropvang* inhoudt.

De heer Van der Star (PVV) licht toe dat ook al is er geen code rood, dat er toch een goede opvang is. **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) licht toe dat dat inhoudt dat het opvang is voor alle mensen die zich in de stad bevinden, ongeacht waar ze vandaan komen, of wat hun achtergrond is. Zij vraagt of dat juist is.

De heer Van der Star (PVV) antwoordt bevestigend.

De voorzitter verneemt dat DENK geen behoefte heeft inbreng te leveren.
710 Zij schorst de vergadering voor 10 minuten en heropent die.

Beantwoording

Wethouder Streefland dankt voor deze commissievergadering en de eerder gehouden Raadsinformatiebijeenkomst. De wethouder wijt de toename in de dak- en thuisloosheid aan de complexe omstandigheden in de samenleving. Dat gaat over alle opvangvragen die er zijn in de stad en dat gaat zeker over de groepen die nu extra getroffen worden door de crisis, om economische redenen dakloos worden, et cetera. In die situatie verkeert de gemeente. In dat licht vindt de wethouder het goed dat het bestuur hierover vandaag spreekt. De wethouder beseft dat het bestuur fundamentele keuzes moet gaan maken. Zij heeft de indruk dat college en raad niet veel verschillen als het gaat om noodzaak en nut.

720 De PvdA constateert dat voor deze groep dak- en thuislozen meer ruimte nodig is. In deze fase knelt de preventie. Te zien is dat mensen niet kunnen doorstromen en dat mensen toch hun huis kwijt raken. Dat betekent iets voor de daklozenopvang.

De vraag van de PvdA is scenario's aan te vullen; de wethouder deelt de opmerking over de papieren werkelijkheid versus de realiteit op straat. Zij deelt niet de opvatting dat het Stads kantoor en de praktijk uiteenlopen. Zij zegt toe samen met de partners de scenario's te bespreken, die nodig zijn wanneer dit doorgaat. Zij zegt toe de visie

op dakloosheid verder aan te scherpen met extra scenario's voor eventuele opvang-
730 plekken ook voor de toekomst. Daarbij ook inzicht geven in de huidige bestaande
plekken. De wethouder zegt toe inzicht te geven in wat er aan voorzieningen zijn,
voor welke doelgroep, hoe het er dan uit ziet, hoe is dit in de stad verdeeld? De
wethouder neemt zich dan ook voor aan te geven waar het college nog mogelijkheden
den ziet.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt wanneer de raad dit kan verwachten. Zij wil
weten of dit voldoende tijd en ruimte geeft aan de raad om daarover te beslissen
voor de Voorjaarsnota.

Wethouder Streefland bevestigt dat de gemeente hele nauwe samenwerking heeft
met de belangenbehartigers, met de partners in het veld. Dit is niet uit te voeren
740 zonder die partners. De wethouder zal nog terugkomen over het gevraagde als het
gaat om de termijn.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat de tweede toezegging gaat over een inven-
tarisatie van wat er aan voorzieningen zijn. Zij neemt aan dat de gemeente dat al
heel goed in beeld heeft.

Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. Zij heeft alle informatie paraat maar
die moet goed in kaart gebracht worden. Dan gaat het ook over hoeveel er in
Leidsche Rijn zit, en bestemd voor welke groepen, hoeveel voorzieningen er op
andere plekken zitten, de hostels, de opvang, de woonplekken. Zij refereert aan wat
gedaan wordt aan Living Lab Housing First in de regio. Een dergelijk plaatje zou ook
750 zij op prijs stellen.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of het dan handig is alvast de regio-inventarisatie
te maken.

Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. Die inventarisatie bestaat al rondom
Living Lab: de beweging van de doordecentralisatie van woonplekken. Dat is al be-
schikbaar. Dat is al eerder gedeeld en dat helpt hierbij. De wethouder benadrukt dat
dit alleen al meer aangeeft hoe het van belang is dit gezamenlijk aan te pakken en
dat alle hensen aan dek nodig zijn in de regio voor de komende periode.

Het overzicht zal het college zo spoedig mogelijk geven.

De wethouder bevestigt dat in het licht van Housing First er knellende situaties zich
760 voordoen. Het gaat om huisvesting van kwetsbare doelgroepen. Zij verwacht dat de
stikstof uitspraak direct zichtbaar zal worden in de bouwopgave. Het college brengt
momenteel samen met de wethouder Wonen de woonvraag in kaart en wat de
prognose is rondom bouwen; dat moet eerst goed in het bestuur besproken worden.
De vraag is dan ook aan welke knoppen te draaien is. Het lijkt haar goed dat dat di-
rect door het college in de raad gebracht wordt: dat het gaat over de langere termijn.
Dan wordt ook zichtbaar dat een en ander uit elkaar loopt en wat nodig is om daar-
aan iets te doen.

Mevrouw de Vries (Partij voor de Dieren) vraagt de wethouder of de opvang in
leegstaande woningen mee te nemen is.

Wethouder Streefland antwoordt dat hierbij draaiknoppen zitten; zij brengt de knop
770 "de creatieve oplossingen" onder de aandacht. Afgelopen zomer zag zij dat voorzie-
ningen ook voor andere groepen zouden werken. Ook kwamen er antwoorden op
vragen als wat te doen was aan de transformatie van panden van het Rijk, zoals nu
ook gedaan wordt voor Oekraïners.

Meerdere keren werd gerefereerd in de commissie aan dat het wel mogelijk bleek in
coronatiejd.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) worstelt nog met de toezegging die zij kreeg. Voor de groep waarover vandaag gesproken wordt, lag al een plan. Zij wil niet meer inzicht, zij wil meer oplossingen. Zij wil de creatieve knoppen.

780 **Wethouder Streefland** antwoordt dat het haar wel heel goed lijkt om beide te doen. Het zit ook in een document. Zij vindt het goed te weten welke groepen er allemaal op de woning- en begeleidingsmarkt zitten en op de deur kloppen. Dan moet eerst duidelijk worden hoe groot de groep is versus de woningvoorraad binnen de sociale huur. Dan is het de vraag wat het betekent. Dan moet ook voor de raad inzichtelijk zijn. Zij heeft van mevrouw Raaijmakers begrepen dat zij zoekt naar wat wél mogelijk is en dat zij de wens heeft dat het bestuur daarmee aan de gang gaat. De wethouder neemt daarvan nota.

790 **Mevrouw Duitscher** (EenUtrecht) steunt de boodschap van de PvdA, al heeft zij zelf gevraagd om het inzicht. Zij zat in 2019 namens maatschappelijke organisaties bij Stadsakkoord Utrecht; zij is schrok van het gebrek aan zeggenschap en macht van maatschappelijke organisaties als het gaat om het creëren van nieuwe plekken. Zij vraagt wat in de afgelopen vier jaar daarin verbeterd is waardoor dit misschien nu wel mogelijk is.

Wethouder Streefland kan niet goed duiden wat macht of geen invloed precies betekent in dit verband. Zij vraagt zich af of dat correspondeert met haar beeld en nodigt mevrouw Duitscher uit daarover uit te weiden.

800 **Mevrouw Duitscher** (EenUtrecht) zet uiteen dat macht dan inhoudt dat daar investeerders zitten en allerlei andere organisaties die dat beter op orde hebben. Housing First is als maatschappelijke organisatie ontzettend belangrijk. Het gaat om organisaties die geld hebben en kunnen beleggen. Dan zijn er ook nog projectontwikkelaars. Die hebben in dit hele verhaal er ook voor te zorgen dat er woningen komen. De maatschappelijke organisaties rennen er in dat opzicht behoorlijk achteraan.

Wethouder Streefland begrijpt dat. Zij begrijpt dat er organisaties zijn die kunnen realiseren dat er woningen komen. Dan is de woningcorporatie primair de verantwoordelijke partij in dezen. Het college ziet dat niet terug en maakt die beweging wel naar andere ontwikkelaars als het gaat om de verhouding sociale huur : midden-groep. Zij noemt in dit verband de flexwoningen in Hoograven die in aanbouw zijn voor (kwetsbare) jongeren, de ontwikkeling aan de Goylaan die er aan komt, specifiek voor sociale huurwoningen, ook voor een bredere groep dan alleen de reguliere groep. De gemeente kan niet zonder hen, maar ze moeten wel voelen dat zij mede een oplossing zijn voor dit maatschappelijke probleem.

810 Ook het college en de raad zullen moeten kiezen; die hebben net zo goed met morele problemen te maken als de mensen in de praktijk.

In coronatijd was er een oplossing vanwege de financiering vanuit de coronamaatregelen. Dat geldt ook voor de panden voor Oekraïners. De financiering wordt wel minder maar die is er. De wethouder zal moeten uitzoeken voor welke groepen de koudweerregeling geldt, hoe groot de groep is, wat dat kost, wat het stadsbestuur dan wel en niet zal doen. Dat moet het college dan inzichtelijk maken en voorleggen aan de raad als verantwoording voor de te maken keuzes. De wethouder zal daartoe een aanzet doen. Dit heeft financiële consequenties.

820 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) worstelt met de verschillende toezeggingen die gedaan zijn, de planning en de urgentie. Volgende week zal in de raad een begrotingsbehandeling plaatsvinden. Ook dat is een keuzemoment. Zij vraagt de wethouder de toezeggingen concreter te maken.

Wethouder Streefland antwoordt dat zij tijd nodig heeft om over de scenario's na te denken en of Utrecht ook een permanente koudweerregeling kan instellen tot 1 april en voor een bredere groep dan alleen de rechthebbenden.

830 Wanneer het college de Zeehaenkade die nu voor 28 personen open staat permanent maakt, kost de meest kale variant 700.000 euro of boven de miljoen als het gaat om ook begeleiding en 24 uren opvang. De wethouder gaat er vanuit dat de raad dan haar dilemma begrijpt. Zij zal een en ander uitzoeken. Dan zal zij ook kijken naar wat er minder kan en anders. Dilemma's zullen er zijn op de grootte, de groepen wel en niet, en wat het financieel betekent, en wat het financieel betekent voor wat er in het programma anders moet.

Mevrouw Ramaker (VVD) ziet dat de wethouder met te maken keuzes binnen het programma worstelt. Zij vraagt of de wethouder enig idee heeft of verneemt de raad dat later?

840 **Wethouder Streefland** antwoordt dat er op dit moment geen geld is. Wanneer dit gedaan moet worden vanuit het programma Maatschappelijke Opvang, is de consequentie dat mensen overdag geen begeleiding krijgen of er moet afgeschaald worden op de preventieve zorg. Voor dergelijke keuzes staat het stadsbestuur nu. De wethouder wil dit inzichtelijk krijgen binnen een maand zo dat gezamenlijk die keuzes te maken zijn.

Mogelijk komt Utrecht nu in de fase waarin gekeken moet worden naar individuele kamers. Dat betekent dat de Biltstraat gaat uitbreiden van 40 naar 49 plekken. Dat is het gesprek. Dat is voor de aanbieders ingewikkeld. Die zijn het huidige niveau van kwaliteit gewend.

850 **Mevrouw Ramaker** (VVD) begrijpt hieruit dat er een versobering zal plaatsvinden; de wethouder voert die gesprekken. Zij vraagt of de wethouder een soort van vrije ruimte heeft. Zij vraagt naar het percentage vrije ruimte in een programma.

Wethouder Streefland antwoordt dat niet stante pede te kunnen zeggen; zij zal daar spoedig op terugkomen. Dat zou kunnen in combinatie met de scenario's permanente koudweerregeling. Daar zou het mooi passen: wat is de ruimte binnen het reguliere programma en wat is er dan niet? Zij bevestigt dat de versobering de eerste inzet is van het college.

De heer Van Steeg (CDA) attendeert op de overleggen met het Rijk als het gaat om arbeidsmigranten, en mensen die buiten de asielprocedure vallen; hij vraagt of dat mogelijkheden biedt ook in financieel opzicht. Hoe ziet de wethouder dat onderscheid?

860 **Wethouder Streefland** antwoordt dat die groepen veel met elkaar te maken hebben, enerzijds omdat ze allemaal zoeken naar een opvang en een plek om zorg te kunnen krijgen als ook dat groepen soms met elkaar concurreren. Nu beschikt het college over een extra locatie aan de Stadsbrug voor 20 zeer kwetsbare EU-arbeidsmigranten. Het college stelt daarvoor aan de voorkant prioriteiten. Zij begrijpt dat de raad zegt dat dit nog niet genoeg is. Zij attendeert op de andere financieringsstromen bij de LVV waar het gaat om bed, bad en brood.

870 **De heer Van Steeg** (CDA) had eerder al opgeroepen het goede contact te houden met het Rijk en de afstemming goed te houden en de groepen niet door elkaar te halen. Hij hoopt dat de wethouder meeneemt dat als het dan gaat om het bieden van opvang dat dat ook leidt tot oplossingen, tot snellere beëindiging van procedures. Hij hoopt dat de wethouder dat meeneemt.

Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. In principe is de afspraak dat LVV-locaties zich met deze groep bezig houden. Dan wordt goed gekeken naar wat er wel

mogelijk is. Zij deelt met de commissie dat daarover het gesprek gevoerd wordt. Dat ligt politiek gevoelig.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) vraagt of de gemeente de verantwoordelijkheid wil nemen ervoor te zorgen dat deze mensen niet op straat belanden.

Wethouder Streefland antwoordt dat Utrecht die verantwoordelijkheid maximaal neemt. Utrecht doet als mensenrechtenstad zijn uiterste best. Dat betekent nog niet dat alles zal worden opgelost.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt het fijn dat de wethouder toezegde te gaan kijken naar wat er in de toekomst moet en dat er over een maand meer licht zal schijnen over de financiën voor deze winter. Tegelijkertijd zal over een week het begrotingsdebat gevoerd worden. Wanneer het stadsbestuur over een maand ziet dat het budget niet toereikend is, dan is er de begroting vastgesteld, terwijl zij zich voor kan stellen dat er nog zaken zijn die volgende week meegenomen zouden kunnen worden omdat er nog incidenteel budget in de begroting zit.

Wethouder Streefland wil het gedegen doen. Zij handhaaft het termijn van een maand. Zij herhaalt haar overwegingen. Zij zal nagaan wat mogelijk is om aan informatie te delen en zij benadrukt dat daarin beperkingen zitten.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de EU-arbeidsmigranten. Utrecht is met andere steden van de G4 al veel eerder aan de slag gegaan om met partners in de stad, met Barka, met het Leger des Heils, met de Tussenvoorziening, een voorzet doen om bij het Rijk te lobbyen voor geld. In oktober ontving het college de brief waarin stond dat het Rijk Utrecht daarin wil faciliteren. Zij verwacht hierop niet eerder dan in Q1 2023 bij de commissie te kunnen terugkomen. Er is nu een korte termijnoplossing voor de EU arbeidsmigranten. Het college werkt voor de langere termijn dit nu uit.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt of zij goed begrepen heeft dat de wethouder naar andere steden gaat kijken om na te gaan of de scenario's ook in Utrecht zijn toe te passen. Zij verwacht dat alle elementen zoals suggesties die gedaan zijn, meegenomen zullen worden in het plan.

Wethouder Streefland deelt mee dat in het vooroverleg die zaken zijn meegenomen. In dit geval gaat het over een plan voor EU-arbeidsmigranten en hoe de gemeente hen kan helpen richting herstel. Soms is herstel slechts een kwestie van op adem komen en ook richting werk en soms ook in veel gevallen weer richting huis. Dit gaat ook over hoe om te gaan met malafide uitzendbureaus, het Wonen, et cetera.

Te zien is dat het in Utrecht iets minder is dan in grote steden als Rotterdam en Den Haag. Dat heeft te maken met de locaties. Het college loopt nu al samen met de G4 op als gevolg van het rapport van de commissie Roemer.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vraag over Ethos; zij zet uiteen dat het college feitelijk nu al veel doet met de informatie. Het college probeert met de partners goed in kaart te brengen welke groepen in beeld zijn, en wat er nog meer te zien is. Het college heeft met hen contact. Het college neemt ook indicatoren van hen mee.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) waakt voor een administratieve rompslomp wanneer het mogelijk is mensen die op straat verkeren, te helpen. Zij zag in de monitor terugkomen dat hierin alleen de mensen terugkomen die in het systeem zitten. Ethos kijkt iets meer naar de andere kant. Zij vraagt de wethouder of dat de dingen zijn die het college gaat meenemen; de methode maakt haar niet uit.

Wethouder Streefland is het daarmee eens. Zij licht toe dat al moeilijk is data ontsloten te krijgen rond die groep. Dit blijkt ook internationaal ingewikkeld te zijn. Hierover is onderling contact tussen de grote steden. Steeds wordt geprobeerd de data uit de monitor goed te duiden.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat in de Raadsinformatiebijeenkomst de partners inbrachten dat de cijfers niet klopten. Bovendien zijn de cijfers die de raad heeft ontvangen een half jaar oud. Het bredere inzicht zou ook de raad enorm helpen bij het zoeken naar structurele oplossingen. Hij streeft naar meer structuur in de aanpak.

Wethouder Streefland antwoordt dat dat ook de bedoeling is. Het was moeilijk om de verschillende informatiesystemen bijeen te brengen zo dat iedereen dezelfde monitor heeft. Daaraan wordt hard gewerkt. Zij verwijst naar het vervolg in Q1 2023 zo dat live bekend is waar de aanmeldingen zitten. Zij begrijpt uit de inbreng van de heer Van Steeg dat hij daarop doelt.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat hij de maatschappelijke partners begrepen heeft als gaat het niet alleen om de aanmeldingen, maar juist om het bredere beeld van wat er gebeurt. De maatschappelijke partners zien rond de aanmeldingen nog veel meer mensen die ook in de problemen komen. Dat inzicht mist de raad.

Wethouder Streefland antwoordt dat de heer Van Steeg nu spreekt over de informatie die grotendeels binnenkomt bij het Stadsteam Herstel. Zij bevestigt dat het belangrijk is te weten wanneer mensen zich formeel aanmelden. In het voorveld gebeurt er al van alles. Zij benadrukt dat het een onmogelijke opgave is om dit precies in beeld te krijgen.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat de wethouder realistisch wil zijn. Hij schaart zich achter de opmerking van mevrouw Kleinrensink dat het geen administratieve tijger moet worden. Het gaat de maatschappelijke partners ook niet alleen om cijfers. Hij oppert dat er ook een kwalitatieve duiding zou moeten zijn van de situatie waarin het stadsbestuur zit zo dat de raad meer beeld krijgt dan alleen cijfers.

Wethouder Streefland is het daarmee eens. Zij merkt op dat er wekelijks contact bestaat met de partners in de stad en met allerlei overlegstructuren, juist om te zien wat er gebeurt, waar het stadsbestuur meer nodig heeft, waar de groep daklozen aan het toenemen is. De realiteit is dat Utrecht ook te maken heeft gehad met een groep daklozen uit Noord-Frankrijk die ermee bekend was dat toentertijd in Utrecht permanente winteropvang was. De vraag is hoe die en dergelijke informatie goed paraat te hebben zodat ook de raad daarvan kennis kan nemen.

Zij vervolgt met in te gaan op de link tussen reguliere en specialistische zorg. De wethouder bevestigt dat er veel contact is met het Buurtteam er ook met het Stadsteam Backup - juist om de verbinding te leggen met wat iemand nodig heeft. Ook hier is de realiteit dat de specialistische zorg vanuit de WLZ bijvoorbeeld (Altrecht of Jellinek of andersoortige zorgverleners) werkt vanuit een ander systeem en dat is ook niet altijd even gemakkelijk. Het is hard werken om gezamenlijk verantwoordelijk te kunnen zijn voor de betrokken groepen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat dit ook te maken heeft met de durf van mensen om naar een Buurtteam toe te gaan en dat daarmee de specialistische zorg wordt ontlast, zo dat die zorg ook echt specialistisch is in te zetten. Zij denkt ook dat het fijn is te spreken met de organisaties die hiermee dan wel ervaring hebben dan wel professionals zijn.

970 **Wethouder Streefland** is het daarmee eens. Zij merkt op dat voor deze groep vaak andersoortige hulp nodig is dan via het Buurtteam. Het college is vaak aangewezen op deze specialistische zorg.

De wethouder zet uiteen dat er geen verplichting is voor instellingen om te werken met hbo-ers. Te zien is dat er steeds meer passende functies ingezet worden voor MBO-ers, zoals ook ervaringsdeskundigen. Bij de Tussenvoorziening is bijvoorbeeld een opleiding voor mensen die daar werken en/of wonen. Cliënten die daar een opleiding gaan doen, en die vervolgens aan het werk gaan binnen de NOIZ of op andere plekken. De arbeidskrapte maakt dat anders gekeken wordt naar talent van mensen. Het is zeker niet zo dat het altijd gaat om hbo-ers.

980 Gevraagd is wat te doen aan de rol van werkgevers. Utrecht doet dat samen met de G4 en kan dat niet alleen oplossen.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) had een vraag gesteld over MBO-ers en ervaringsdeskundigen. Zij vindt het fijn te vernemen dat ook deze mensen worden ingezet. Zij was er benieuwd naar of dezelfde gunstige arbeidsomstandigheden van toepassing zijn. Vaak krijgen MBO-ers en ervaringsdeskundigen een lager loon. Zij vraagt daarover meer informatie.

Wethouder Streefland antwoordt dat wanneer zij dezelfde functie uitoefenen als hbo-ers, ze betaald krijgen voor de functie. Medewerkers worden ingeschaald naar de functie. De gemeente gaat daar niet over. Dit heeft met de organisaties zelf te maken.

990 Richting D66 zet de wethouder uiteen dat de kennis wordt gedeeld in U16 verband.

De gemeente wordt daarbij geholpen door de HU en de UVA. Die helpen de gemeente ook met het doen van onderzoek. De wethouder noemt in dit verband ook de Living Lab als het gaat om het delen van informatie. Omdat Utrecht Centrumgemeente is, is in Utrecht veel kennis aanwezig; die heeft een voortrekkersrol in de regio.

De wethouder nam nota van de oproep aan te sluiten bij de steden die voorop lopen. Zij bevestigt dat Den Haag en Amsterdam een permanente winteropvang hebben. Dat betreft ook de vervanging van de groep die op de wachtlijst staat.

1000 Zij bevestigt dat er sprake is van een toename van jongeren. De grote groep kwetsbare jongeren worden in beeld gebracht. Die is al in beeld gebracht door onderzoek van Kompanen. Hierbij is sprake van een samenwerking met de wethouder Jeugd die ook Volkshuisvesting onder zich heeft.

Gevraagd is hoeveel flexwoningen bestemd zijn voor daklozen. De wethouder zet uiteen dat in de Taskforce Versneld Woning Toevoegen dezelfde woningverdeling wordt toegepast als regulier. Het gaat om hele goede woningen; 30% contingent voor speciale en kwetsbare doelgroepen, 70% voor reguliere doelgroepen en binnen die 30% moeten al deze groepen weer verdeeld worden.

1010 De wethouder bedankt EenUtrecht voor het verhaal dat zij met die fractie deelde. De wethouder ziet zowel wat mevrouw Raaijmakers zei over bewoners die vinden dat instellingen voor daklozenopvang niet in hun buurt moeten komen, maar ziet ook dat er veel mensen zijn die hun hulp aanbieden. Het college stimuleert dat laatste ook. Als het gaat om het beheer probeert het college mensen erbij te betrekken die aangeven graag iets te willen doen. De wethouder benadrukt dat het stadsbestuur er naar toe moet woningen te creëren voor deze groep.

De wethouder is het geheel eens met de woorden van mevrouw Duitscher over regio versus stad. De stad heeft de regio meer en meer nodig. Living Lab helpt daarbij. Dan gaat het ook om mensen uit de stad Utrecht.

De wethouder bevestigt dat veel trainingen worden gegeven in verband met huiselijk geweld, en gezinsondersteuning. Zij zegt toe een werkbezoek te zullen organiseren naar onder meer het Oranjestad van Movera. Volgens de wethouder helpt het, het

1020

werk bij Movera te kunnen zien.
Als het gaat om dagbesteding heeft Utrecht zoveel mogelijk 24 uren opvang. Soms gaat het om een keuze van mensen. Soms willen mensen op straat zijn. Dat is niet te reguleren.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) was ervan op de hoogte dat het aanbod voor dagbesteding er al is. Haar vraag was vooral of het mogelijk is meer ondersteuning vanuit de gemeente voor de organisaties die dagbesteding organiseren.

Wethouder Streefland antwoordt dat het mooie is dat die organisaties dat veel beter kunnen dan de gemeente. De gemeente is in financieel opzicht ondersteunend. En de gemeente ondersteunt daar waar er extra vragen zijn. Wat de gemeente kan

1030

doen, doet zij. Zij kent geen signalen als hebben zij nog meer nodig.
De voorzitter begrijpt dat dit onderwerp zich leent voor meer toelichting. Zij attendeert op de duur van de beantwoording.

Wethouder Streefland vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van de ChristenUnie en recapituleert wat zij al had beantwoord.

Zij ziet een relatie met opvang door vrienden of familie en de koudweerregeling. In Utrecht zijn er weinig slaapzalen. Het rapport dat werd aangehaald is old dated. Utrecht heeft een voortrekkersrol als het gaat om de hoge kwaliteit, waar Utrecht nu zegt dat het versoerd moet worden.

1040

De wethouder bevestigt dat het een moreel dilemma is als het gaat om rechthebbenden en niet-rechthebbenden.

De wethouder is het eens met het CDA over dat mensen niet op straat moeten hoeven te leven. Zij is heel blij dat het verschil tussen Stads kantoor en de praktijk niet zo groot is; tussen de afdelingen wordt nauw samengewerkt. Het team van zeer hardwerkende mensen merkt dat de werkdruk groter wordt.

De wethouder is het eens met de perceptie dat de kans op stormen toeneemt; dat is een niet te ontkennen probleem. De permanente koudweerregeling zou een oplossing kunnen zijn voor het moeten op- en afbouwen van tijdelijke voorzieningen en de wethouder bevestigt dat die rust kan geven. Ook dat zal het college in kaart brengen.

1050

Omdat veelvuldig sprake is van individuele kamers, zijn er mensen die hun hond kunnen meenemen. Op sommige locaties kan dat niet; bijvoorbeeld in het geval van slaapzalen. Het college zegt niet aan de voorkant dat het meenemen van een hond niet mogelijk is. Bekend is dat die band vaak groot is.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het fijn te horen dat daklozen bij sommige locaties hun huisdier kunnen meenemen. Dat kan niet overal. Zij maakt zich vooral zorgen over het groeiende probleem met huisdieren bij de groeiende dakloosheid waarbij er slaapzalen komen.

Wethouder Streefland antwoordt dat zij nu nog niet kan zeggen wanneer het echt gaat knellen. Zij begrijpt de zorgen van mevrouw De Vries in het geval van versoering. Zij zal dit meenemen in het plan richting de Voorjaarsnota, het vervolg op de visie op dakloosheid in Utrecht uit 2017.

1060

De wethouder weersprekt dat de visie ontbreekt. Tegelijkertijd is het stadsbestuur wel in een nieuwe fase aanbeland. Daarop moet een aanscherping van de visie komen. Dat past binnen de te maken keuzes bij de Voorjaarsnota. In Utrecht wordt uitgegaan van de nood van de persoon die gebruik wil maken van de voorziening.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) vraagt wat de wethouder daarmee bedoelt.

Wethouder Streefland antwoordt dat gekeken wordt naar welke personen recht hebben op opvang; daarbij wordt aan de voorkant niet gekeken naar de rechthebbenden; binnen de groep niet-rechthebbenden wordt altijd goed gekeken naar wie de meeste nood heeft. Schrijnende gevallen gaan absoluut voor. Op die manier wordt gekeken naar de balans.

Zij bevestigt dat het realiteit is dat niet elke EU-arbeidsmigrant kan werken. De desbetreffenden ervaren vaak ook nog veel andere problemen.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) vraagt of de wethouder een verband ziet met juist de samenwerking met Barka of met de grote groep die niet in beeld is. Dat heeft ook te maken met het gegeven dat er gevolgen zijn wanneer zij wel in beeld komen. EU-migranten kunnen om die reden terughoudend zijn als het gaat om het opzoeken van juist deze organisatie. Zij vraagt of de wethouder dit ziet.

Wethouder Streefland antwoordt dat Barka zich niet etaleert met Terugkeer. Ze etaleren zich wel met interesse in de cliënt die zich aandient: wie is de persoon? Hoe gaat het met de persoon, wat kan de organisatie betekenen voor die persoon. Barka legt het gemakkelijkst contact vanwege taal en cultuur. De gemeente kan niet zonder deze organisatie. Zij schetst de insteek van Barka als het gaat om herstel en/of terugkeer. Ook is het mogelijk te kiezen voor andere begeleiding als dat nodig zou zijn.

Richting de VVD zet de wethouder uiteen dat volgens haar het Amsterdamse plan de vertaling is van de doordecentralisatie. Zij zal dat moeten uitzoeken; wat doet Amsterdam met de regio? Zij herhaalt haar informatie over de noodzaak voor Utrecht de MOBW wel uit te voeren. Utrecht is een grote stad en dat maakte dat het in de U16 lastiger is met daaromheen veel kleine kernen. Amsterdam is een grote stad met daaromheen grotere steden die deze vraagstukken beter kennen. Het college werkt hier hard aan.

Antwoorden gemist?

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) had gevraagd hoe de gesprekken in G4 verband lopen over opvang bij storm; of daar afstemming plaatsvindt als het gaat om klimaatverandering op de lange termijn.

Zij had een toezegging gevraagd over het meenemen van informatie over huisdieren in de daklozenopvang; hoe worden daklozen bereikt die daarvan niet weten?

Wethouder Streefland antwoordt dat de afstemming in G4-verband veelvuldig is als het gaat over storm. En tussendoor vindt afstemming plaats in geval van calamiteiten wanneer een evaluatie nodig is. Steeds aan het eind in april wordt gekeken naar wat te verbeteren valt. De wethouder neemt het punt mee "wat te doen wanneer de stormen toenemen?"

De wethouder zegt toe de zoekcategorie Huisdieren toe te voegen aan de agenda voor de bespreking met de partners. Soms hebben gemeenten dit wel op hun website staan.

De voorzitter verneemt dat de wethouder dit zal verwerken in de brief met de visie bij de Voorjaarsnota. Wanneer dit eerder te realiseren is, zal het college dit eerder doen.

Mevrouw Duitscher (EenUtrecht) vraagt of social return on investment nog terugkomt in het verhaal. Hoe is de financiering meer integraal te maken? Door de hulp aan te bieden wordt op een ander terrein iets verdiend.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) heeft gevraagd of de wethouder wil onderzoeken of een permanente winteropvang in Utrecht mogelijk is; in Den Haag heeft die niet geleid tot een aanzuigende werking. Hoe heeft Den Haag de bekostiging geregeld? Kan Utrecht daarvan leren?

1120 **Wethouder Streefland** beantwoordt de vraag van BIJ1 met uiteen te zetten dat Den Haag vorig jaar de permanente koudweerregeling voor het eerst heeft ingevoerd. Dat had alles te maken met het gegeven dat de stad een wachtlijst had voor rechthebbenden. De wethouder concludeert dat het eigenlijk een uitbreiding is van de reguliere opvang. De regeling is voor 30% ook bestemd voor niet-rechthebbenden. Er was wel sprake van een aanzuigende werking, waardoor Den Haag heeft moeten kiezen tussen mensen die daar mochten verblijven met regiobinding Den Haag. De G4 moet hierover afspraken maken. Zij benadrukt dat de problematiek die hiermee samenhangt, complex is.

1130 Met betrekking tot social return on investment zet de wethouder uiteen dat dat een middel is om ervoor te zorgen dat organisaties en bedrijven iets willen doen voor de samenleving in hun bedrijfsmodel en hun visie. Zij weet niet wat er mogelijk is wanneer een burger individueel iets zou willen doen. Mogelijk kan mevrouw Duitscher haar helpen.

Mevrouw Duitscher (EenUtrecht) zal op een ander moment hierover in de commissie terugkomen. Als het gaat om haar vraag, wilde zij vooral weten wat het oplevert.

Wethouder Streefland doet de suggestie de vraag ambtelijk uit te zetten om de vraag te verhelderen.

1140 **De voorzitter** vraagt hoe de commissie hiermee verder wil. Was de behandeling afdoende?

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zal nadenken over haar inbreng (eventuele moties) bij de begrotingsbehandeling. Ze wacht de informatie over de scenario's graag af. Zij ziet graag dat flexibel omgegaan wordt met de agendering omdat zij die scenario's graag spoedig wil behandelen in de commissie.

De voorzitter neemt nota van dit verzoek.

Toezeggingen

De wethouder zal

- 1150 – tijdig voor de Voorjaarsnota 2023 in februari 2023 de commissie informeren over de aanvulling van de visie met de oplossingsscenario's ook gericht op preventie en doorstroming, huisdieren en daklozen. Daarbij wordt tevens inzichtelijk gemaakt welke voorzieningen er nu zijn, voor welke doelgroep, hoe dat is verdeeld, wat nodig is aan financiën, op welke wijze dat te bereiken is en welke keuzes daarvoor nodig zijn. Zij zal Informatie schriftelijk verstrekken aan de raad over de huidige gegevens (inzicht in waar de locaties zijn, hoe dat te doen?).
- In Q4 de raad informeren over de woonvraag van kwetsbare doelgroepen en de knoppen waaraan te draaien is.
- 1160 – In Q1 2023 in overleg gaan met de partners in de stad en een plan voor opvang en begeleiding van EU-arbeidsmigranten aan de raad sturen.
- Met de partners afstemming zoeken over hoe om te gaan met huisdieren van daklozen; dit onderwerp wordt meegenomen in de brief die voor de Voorjaarsnota naar de raad gaat.

Informeel is toegezegd dat hij een werkbezoek afgelegd zal worden naar het Oranje-huis

De voorzitter legt het volgende voorstel voor aan de commissie. Zij stelt voor nu te schorsen en niet eerst een klein deel te doen van het volgende onderwerp. De commissie besluit in meerderheid aldus. Zij schorst de vergadering om 12.45 uur tot 13.45 uur.

1170

9. Doordecentralisatie Beschermd Wonen

Wethouder: Rachel Streefland, beleidsterrein: Maatschappelijke Ontwikkeling

Geagendeerd door: Margreet Ramaker (VVD), Ruud Maas (Volt), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Esma Kendir (S&S), Ilse Raaijmakers (PvdA), Bina Chirino (CU), Bert van Steeg (CDA)

Naar aanleiding van de raadsinformatiebijeenkomst van 15 september jongstleden willen de agenderende partijen graag in gesprek met de wethouder over de transitie van de zorgtaken beschermd wonen. Utrecht draagt nu als centrumgemeente zorg voor de uitvoering namens de gemeenten in de U16, maar het voornemen is dat iedere gemeente zelf verantwoordelijk gaat worden voor hun bewoners (de zogenoemde doordecentralisatie Beschermd wonen). Naast deze transitie zijn onderwerp van gesprek:

1180

- de impact van deze transitie voor de doelgroep, voor de betrokken (zorg)organisaties, de regiogemeenten en onze stad,
- de mate van draagvlak en draagkracht bij de organisaties en de gemeente,
- de risico's en eventuele ideeën en of voorstellen deze te kunnen beheersen,
- de mate van afhankelijkheid van het Rijk,
- de rol en positie van de gemeenteraden

De voorzitter, mevrouw Van der Wilt, leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie boven). De bespreking vindt plaats in één termijn.

1190

De commissie

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat dit een ingrijpende verschuiving is voor alle betrokkenen.

De doelgroep is afhankelijk van de handelwijze van de gemeente waarin betrokkene woont. Zij vraagt hoe ver deze gemeenten zijn. Zijn zij er al klaar voor?

Zij leest in de stukken dat er een onderzoek komt in 2023 naar de condities voor samenwerking vanaf 2025. Zij doet de suggestie een soort van bestuurskrachtmeting te doen naar wat gemeenten wel en niet kunnen bieden aan deze doelgroep. Zij wil graag afspraken kunnen maken op basis van de bestuurskrachtmeting.

1200

In de Raadsinformatiebijeenkomst van 15 september gaf een directeur van een zorginstelling aan zich zorgen te maken over deze decentralisatie. Afspraken moeten gemaakt worden met verschillende gemeenten. Zij vraagt in hoeverre de gemeenten de expertise hebben die afspraken te maken. Hele specifieke instellingen zijn soms in een regiogemeente soms geland; wat betekent die doordecentralisatie dan voor die instelling? Zij vraagt de wethouder meer toelichting te geven: hoe staat zij daarin en welke concrete handreikingen kan de wethouder bieden richting deze instellingen. Zij zag aan het gezicht van de directeur dat zij zich bezorgd maakte.

Zij vraagt de wethouder ook namens de regio afspraken te maken met deze instellingen.

1210

Zij schetst de onrust in de zorg. Zij vraagt of het wellicht opportuun is dat Utrecht als centrumgemeente de regie pakt om meer te gaan sturen. Dit ook om meer zekerheid en meer garantie te bieden. Zij hoopt dat de wethouder daarin stevige uitspraken kan doen.

De VVD heeft als voorkeur proactief als raad betrokken te worden; zo dat de raad vooraf wordt meegenomen in de te zetten stappen. Zij pleit voor duidelijke afspraken zo dat de mensen om wie het gaat daadwerkelijk geholpen worden.

De heer Maas (VOLT) maakt zich ook grote zorgen over dit plan en hij ziet parallellen met de decentralisatie van de jeugdzorg. Hij vreest dezelfde onduidelijkheid en onrust. Ook hier is geen toename van het budget. Uit de jeugdzorg is bekend dat dit tot onoverkomelijke problemen kan leiden. De professionals die aanwezig waren in de Raadsinformatiebijeenkomst wezen hier ook op; zij vrezen de enorme regeldruk bij afspraken met allerlei verschillende gemeenten en verschillende regelingen en zij vrezen ook een race to the bottom. Bij hen bestaat de angst dat de specialistische zorg versnipperd raakt en dat daarmee de kwaliteit van de zorg afneemt.

Bekend is dat de wethouder ook slechts geconfronteerd is met deze doordecentralisatie met het verzoek dit met de regio te organiseren. De fractie vreest de kansloosheid van deze missie en zij ziet weinig voordelen.

Zijn fractie vraagt de wethouder met klem dit gaan bespreken met de G4 en dit te agenderen bij de staatssecretaris. Bespreekpunten moeten dan vooral het budget zijn, en wellicht een uitzonderingspositie voor specialistische zorg. Zijn fractie verneemt graag hoe de wethouder hierin staat en of zij wellicht andere mogelijkheden ziet.

Mevrouw Duitscher (EenUtrecht) ziet dat deze doordecentralisatie eigenlijk leidt tot een eerlijker verdeling in de regio van de lusten en lasten. Dat lijkt haar heel goed. Zij vindt het ook fijn dat langere tijd af te spreken is met de gemeente om te wennen aan dit idee. Voor de bewoners meer hulp te hebben.

Zoals de VVD maakt zij zich zorgen over de reactie van de aanbieders in de Raadsinformatiebijeenkomst. Ook zij zag dat enkele kleine gemeenten niet bereid zijn om de kostprijs te betalen voor de diensten. Die aanbieders gaan dan hun diensten niet aanbieden. Dat betekent dan dat veel bewoners de hulp niet zullen krijgen terwijl ze de hulp hard nodig hebben.

Voor haar is het belangrijk dat de specialistische zorg (de regionale en de boven-regionale) duidelijk wordt zodat daaraan niet heel veel tijd wordt besteed.

Zij ziet graag dat de wethouder een burger initiatief onder de aandacht brengt het kleinere gemeenten zodat die zien dat er andere manieren zijn om dit soort initiatieven te faciliteren.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) merkt op dat momenteel bij de zorgtaken veel focus ligt op de wensen van de cliënt. Het risico van de transitie is dat de zorgtaken versnipperd raken. De behoefte van cliënten moeten het eerste focuspunt blijven, ook na de transitie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen daarvoor zorg te dragen.

In de Raadsinformatiebijeenkomst bleek dat bepaalde basissets heel erg belangrijk zijn, zoals afdoende huisvesting, een verslavingsbeleid dat op orde is, en time-outplaatsen. Het blijkt dat momenteel voldoende opbouw van basissets ontbreekt met als gevolg dat het moeilijker is voor cliënten om uit te stromen. Zij vraagt de wethouder daarom de opbouw van de basissets op orde te brengen met daarbij vier aandachtspunten:

- zorg voor goede regionale huisvestingsafspraken
- werk aan de kennis van U16 aangezien er nu een wisselend beeld schijnt te zijn

- creëer efficiënte en frequente regionale afstemmingsoverleggen
- werk samen op basis van dezelfde visie.

Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst bleek dat het Leger des Heils de afspraken momenteel niet uitgevoerd ziet worden. Zowel op het gebied van wat er nodig is in de tarieven als in de regeldruk. Momenteel is er veel administratie. Dat komt de cliënt niet ten goede. Zij vraagt de reactie van de wethouder hierop.

1270 Zij ziet dat het Woonplaatsbeginsel problematisch kan uitpakken. Zo kan in de praktijk de zorg voor een persoon bij meerdere gemeenten komen te liggen. Dat is voor cliënten allesbehalve wenselijk. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen daar naar te kijken bij de transitie.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt dit een vreemd moment om dit onderwerp te bespreken aangezien het stuk waar het om gaat nog niet voorligt. Aan de andere kant duurt dit al zo lang en de zorgen zijn zo groot.

Zij vraagt naar de rol van de gemeenteraad. Zij vindt dat de raad teveel op afstand staat. Het plan komt in december, gaat in januari al in. Kan daaraan nog iets bijgestuurd worden, of is dit ter kennisname?

1280 Met betrekking tot de inhoud zijn meerdere zaken cruciaal voor goede zorg. In Utrecht zijn de professionals trots op de werkwijze. Het college ziet het liefst andere gemeenten dit overnemen: vierkantfinanciering, stevige sociale basis, de goedgevulde gereedschapskist. De vraag is welke verleidingstactiek ingezet wordt. Is er de wortel en een stok? Voorheen was er vooral de wortel. Heeft de gemeente ook een stok?

Als het gaat om de financiën gaat haar de race naar de bodem ook aan het hart. Kan de stad een steviger regie voeren bij aanbestedingen. Ook als het gaat om administratieve rompslomp; zij refereert aan de waarschuwing bij de Raadsinformatiebijeenkomst: de aanbieders vroegen hen dat niet aan te doen. Zij vroegen om een aanmeldformulier, één regisseur met eigenaarschap.

1290 Haar hartenkreet is een plan B te maken voor het geval dit allemaal niet snel genoeg gaat.

De heer Van Steeg (CDA) maakt zich ook zorgen naar aanleiding van de Raadsinformatiebijeenkomst. Er zijn nog veel haken en ogen ondanks de duur van dit traject. Hij roept het college op van eerdere decentralisaties te leren. Hij voorziet een herhaling van wat in het verleden fout is gegaan.

1300 Hij noemt het cliëntperspectief uit het rapport Dannenberg; deze decentralisatie zou de cliënt op één moeten zetten; hij gelooft erin dat het mogelijk is. Hij ziet dat onvoldoende terugkomen in de brieven die hij heeft ontvangen. Hij ontvangt graag de visie op hoe te komen tot *de cliënt op één*. De vraag is dan ook wat dat betekent voor de regierol van Utrecht. Hij legt de vraag voor of er de mogelijkheid is juist voor de specialistische hulp na te gaan wat met welke gemeente te doen. Met daarbij de vraag of betrokkenen daarin flexibel genoeg zijn. De vorige wethouder heeft niet voor niets het Woonplaatsbeginsel uitgesteld; daar worden de knelpunten precies genoemd. Hij legt de vraag voor wat de positie van de wethouder is ten opzichte van die van de staatssecretaris op het gebied van het Woonplaatsbeginsel en de flexibiliteit waar het gaat om het bieden van specialistische hulp, gezamenlijk met andere gemeenten. Wat is daarin te betekenen zo dat de kwaliteit geborgd blijft. En aan de andere kant dat het cliëntperspectief bovenaan blijft staan. Hij is benieuwd naar de beantwoor-

1310 ding door de wethouder.

De niet-agenderende fracties

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) sluit zich aan bij veel zorgen die al zijn uitgesproken. Ook haar fractie vindt het een goed idee de zorg dichtbij de mensen te laten zijn, zo dat gemeenten zoveel mogelijk zorg dragen voor hun eigen mensen op lokaal niveau.

Zij sluit zich aan bij de punten die genoemd zijn over de uitvoering. Zij benadrukt het belangrijk te vinden te vragen hoe er wordt gezorgd dat bij de voorbereidingen de uitvoering van de plannen belangenpartijen en mensen met ervaringskennis in het ontwikkelproces een rol krijgen zo dat niet enkel de zorgpartijen en de gemeente hiervan iets mogen vinden.

Zij merkt op dat in de visiestukken hierover herhaaldelijk wordt genoemd dat het de bedoeling is dat iedereen zoveel mogelijk naar zelfstandigheid begeleid wordt. De nadruk ligt op uitstromen. Een zelfstandig bestaan is het hoogste ideaal voor de meeste mensen. Dat bespaart ook geld en zorguren. Het lijkt haar goed daar naar te streven.

Daarnaast is realisme geboden. Er blijft altijd een groep die behoefte heeft, en mogelijk ook gedurende zijn of haar totale leven blijft houden aan fysieke en ook mentale ondersteuning. Daarover moet het stadsbestuur eerlijk zijn. Zij vindt dat aan die mensen niet geduwd en getrokken moet blijven worden. Haar fractie dringt er op aan dat benoemd wordt dat de weg naar zelfstandig wonen en leven wenselijk is, maar dat ook een leven net zo waardevol kan zijn waarin mensen kunnen blijven rekenen op liefdevolle begeleiding.

Mevrouw Hornsveld vraagt de wethouder in hoeverre exact hetzelfde tijdspad haalbaar is voor de 16 gemeenten. Veroorzaakt dit mogelijk ongewenste vertragingen? Er zijn zeker verschillen tussen bepaalde regio's. Zij noemt in dit verband de beschikbaarheid van woningen. Zij vraagt of dit zou betekenen dat regio's die al verder zouden kunnen gaan, moeten wachten op regio's die nog niet zo ver zijn. Flexibiliteit daarin lijkt haar fractie wenselijk.

Mevrouw Stylianou (D66) is het volledig eens met Student & Starter over de uitstroom. Dat is van belang en daar moet naar gekeken worden.

Dit geldt ook voor de tarieven en de regeldruk; EenUtrecht en de PvdA brachten dit in en zij sluit zich daarbij aan.

Ook haar fractie is benieuwd naar de rol vanuit Utrecht vanuit deze wethouder ten opzichte van de staatssecretaris die het Woonplaatsbeginsel gaat herzien. Zij begrijpt ook dat de Raad van State daarover iets gaat zeggen.

Als het gaat om specialisatie, moet dat terugkomen ook in de afspraken in U16-verband. Dat sluit aan op het Woonplaatsbeginsel; in hoeverre wordt die overweging meegenomen richting de lobby naar Den Haag? Zij noemt in dit verband de beslisboom; wat vindt de gemeente belangrijker: eerst specialisatie en dan het Woonplaatsbeginsel. Daarover moet duidelijkheid komen voor de organisaties en de cliënten.

Ten aanzien van huisvesting heeft Utrecht een krappe woningmarkt; hoe zorgt het stadsbestuur ervoor dat er ook over tien jaar voldoende plekken zijn? De vraag zal groeien. Hoe zal dat benaderd worden in U16 verband? Ook dit heeft met het Woonplaatsbeginsel te maken. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De voorzitter constateert dat er geen fracties meer zijn die een bijdrage willen leveren. Zij schorst de vergadering voor 10 minuten en heropent de vergadering.

1360 **Beantwoording**

Wethouder Streefland bevestigt dat het stadsbestuur aan de vooravond staat van een beweging die op inhoud heel goed te volgen is en misschien ook wel een hele goede is: de visie Dannenberg: wanneer het slechter gaat met mensen en ze hebben zorg nodig, is dat het fijnste voor hen wanneer ze die zorg in hun eigen omgeving kunnen krijgen. In een eigen netwerk is herstel *zo nabij mogelijk*. De wethouder bevestigt dat dat waar is. Dat betekent dat het stadsbestuur dit moet realiseren. Dat is de opgave waarvoor het stadsbestuur nu staat.

De wethouder bevestigt dat hierover al langer is gesproken. Het CDA merkte op dat het nog niet concreet wordt. De wethouder zet uiteen dat nu lange tijd een oriëntatie heeft plaatsgevonden en tegelijkertijd liep het traject van Living Lab: de oefening om woningen en zorg daadwerkelijk te realiseren. Daarvoor was extra financiering. Het heeft enorm geholpen in de U16 om zicht te krijgen op wat het betekent om mensen die zwaardere ondersteuning nodig hebben goed in de eigen woonplaats te kunnen begeleiden. De realiteit is dat de steden niet allemaal even ver zijn hiermee.

De staatssecretaris heeft bij zijn aantreden gezegd een pas op de plaats te willen maken; de Raad van State was kritisch ten aanzien van deze doordecentralisatie, vanwege ervaringen die eerder zijn opgedaan met jeugd zoals VOLT aangaf. De vraag is hoe ervoor te zorgen dat de gemeenten deze beweging maken, en niet alleen verleiden maar ook een stok. De staatssecretaris wilde eerst de voorwaarden aanscherpen.

1380 Te zien is dat op landelijk niveau de bewegingen in de regio verschillend zijn. In oktober kwam er een brief naar de raad over de uitkomst van het on hold zetten van het proces: (1) de doordecentralisatie gaat door en (2) het Woonplaatsbeginsel gaat ingevoerd worden per 1 januari 2024. De betekenis is dat vanaf 2023 de Centrumfinanciering langzaam wordt afgebouwd (het historisch financieringsmodel) naar een objectief verdeelmodel en dat betekent dat de regio het geld eerlijk gaat verdelen. De gemeenten in de regio gaan het nu allemaal samen doen, en de Centrumfinanciering zal in 2030 zijn afgebouwd onder het credo Thuis in de eigen Wijk.

Hierin zitten nog haken en ogen. Het stadsbestuur staat aan de vooravond om dit met de regio met nieuwe bestuurders te gaan doen. De wethouder ziet in dit traject zowel kansen als een zware opgave tot 2030. Het college wil dit aan de voorkant goed doen. De wethouder neemt de ideeën die vandaag zijn ingebracht mee.

1390 De wethouder schetst het te verwachten proces. Komende maandag komt er een vervolg Regionaal Bestuurlijk Overleg. Daarna probeert het college zo snel mogelijk voor de Kerst 2022 in december de raad schriftelijk te informeren over de Utrechtse standpunten (wat vindt het stadsbestuur belangrijk?), als ook wat dit betekent voor de financiering. Het college probeert in januari een meeting te organiseren met alle U-16 gemeenteraden. Dat gaat dan ook over de rol van de raad zoals mevrouw Raaijmakers inbracht: hoe worden de raden hierbij betrokken?

1400 **Mevrouw Ramaker** (VVD) hoort de wethouder zeggen dat aanstaande maandag een eerste bestuurlijk overleg zal plaatsvinden. Zij vraagt wat op die agenda staat; wat er besproken wordt.

Wethouder Streefland licht toe dat er een eerste meeting is geweest om iedereen op vlieghoogte te krijgen. De belangenbehartigers en de cliënten waren daarbij om inbreng te leveren. Aanstaande maandag zullen de eerste afspraken verkend worden over ieders inzet en de betekenis daarvan voor de financiën. Daarbij zal Utrecht stevig meenemen hoe Utrecht hier naar kijkt. Daarna zal een vervolg bestuursverga-

dering plaatsvinden waarbij de partners zullen aansluiten. De zorgen van de partners zullen ook het Utrechtse bestuur helpen.

1410 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) vraagt of in december het eerder toegezegde plan naar de raad gaat of gaat het om iets dat aanvullend is daarop.

Wethouder Streefland zet uiteen dat het Regioplan eerst in december toegestuurd zou worden. Het Regioplan en de uitvoeringsplannen komen in februari. In december zal de brief over financiën aan de orde zijn en het Utrechtse standpunt. De wethouder hoopt dat zij in januari die brief zou kunnen bespreken. Het is haar bedoeling de raad iets meer stevigheid te geven om te sturen.

De heer Maas (VOLT) is benieuwd naar de financiering; hij wil een idee krijgen van wat er op hem afkomt.

1420 **Wethouder Streefland** zet uiteen dat met de regio een moment afgesproken moet worden waarop Utrecht niet meer als centrumgemeente beschikt over het potje. Dan zullen de gemeenten naar elkaar toe werken. Dat naar elkaar toe werken zal niet gebeuren zonder afspraken. De wethouder wil in die beweging de regio vanuit de Centrumrol financieren. Dit gaat financiële consequenties hebben. De regio kan het niet organiseren zonder geld. Het gaat dan over inzet van mensen en vooral ook over begeleiding en woningen.

De heer Maas (VOLT) begrijpt dat de wethouder het vooral heeft over de verdeling van de bestaande gelden over de diverse gemeenten in de toebedeling daarvan op basis van goede argumenten, naar hij aanneemt. Hij begrijpt hieruit dat het niet over de totale financiering gaat.

1430 **Wethouder Streefland** bevestigt dat het college dit gefaseerd wil doen. Voorlopig is Utrecht verantwoordelijk voor alle cliënten. Utrecht krijgt het geld voor daklozen die in Utrecht wonen. Dat financiert Utrecht dan; Utrecht krijgt dat geld.

De heer Maas (VOLT) is heel erg benieuwd naar hoe de wethouder aankijkt tegen de berichten die uit de Raadsinformatiebijeenkomst zijn gekomen; over dat de financiering juist zo onder druk staat. Hierover maakt zijn fractie zich veel zorgen.

Wethouder Streefland antwoordt dat deze doordecentralisatie niet gepaard gaat met heel veel meer geld vanuit het Rijk. Het gaat om hetzelfde budget dat anders verdeeld wordt. Dat betekent dat Utrecht als bestuur zou moeten beseffen dat het bestuur straks niet meer zo ruim in zijn jasje zit.

1440 **Mevrouw Ramaker** (VVD) begrijpt hieruit dat elke regiogemeente haar eigen budget krijgt. Zij las ook iets over solidair zijn. Zij begrijpt dat er financiering is waarin solidariteit voorop staat. Maar daarnaast zijn ook middelen nodig voor de transitie. Zij vraagt of de wethouder een soort verhouding kan aangeven; is het de bedoeling dat daarover ook afspraken gemaakt worden?

Wethouder Streefland antwoordt dit op dit moment niet heel precies scherp te hebben. Zij bevestigt dat er transformatiegeld gereserveerd is. Dat is al opgenomen in de begroting. Regiogemeenten hebben dat geld al ontvangen. Dat geld is bestemd om de beweging te gaan maken. Dat is vooral ook zorgen dat er voldoende ambtenaren zijn, dat de begeleiding goed op orde is en dat de beweging gemaakt wordt.

1450 Dat is nog lang niet genoeg voordat de gemeenten beschikken over onder meer de huizen. Dit betreft ook de financieringsafspraken die het college in december inzichtelijk zal maken.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of dan ook afspraken gemaakt worden over die solidariteit; een soort verdeelsleutel.

Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. De financieringsafspraken betreft ook datgene wat gezamenlijk gedaan wordt. Het gaat dan niet meer om Utrecht

alleen. Dat betekent ook wanneer de druk in Woerden plotseling toeneemt, de regio gaat bepalen hoe Woerden daarin te helpen of andersom. De wethouder bevestigt dat dat spannend is. Zij bevestigt dat het juist is wanneer de raad de wethouder vraagt de regie te nemen, ervoor te zorgen dat Utrecht hierop stevig inzet. Zij voelt die verantwoordelijkheid. Het gaat uiteindelijk vaak over inwoners die nu nog in Utrecht wonen. Het zal dan gaan over dit gezamenlijk te doen onder bepaalde voorwaarden. Het college komt daarover bij de commissie terug in december. Dan moet er ook goede schuldhelpverlening zijn, ook de basisset op orde, ook een beweging naar Thuis in de Wijk als dat mogelijk is. Sommige bovenregionale of regionale voorzieningen zal Utrecht zelf houden. Dan moet er ook voor goede begeleiding gezorgd worden. Dit is de inzet op deze en dergelijke voorwaarden.

Zij vindt het punt over de bestuurskrachtmeting een goede. Zij zal dat maandag inbrengen. Dan gaat het niet alleen over bestuurskracht maar ook om de vraag wat de gemeente aankan. Ook dat gaat over solidair zijn. De wethouder wil partijen behoeden voor onmogelijkheden.

Meerderden brachten inbreng in over de zorg van de partners. Het college probeert de partners aan tafel te krijgen bij dit traject zodat iedereen begrijpt dat het spannend is. En dat hieruit geen administratief gedrocht moet voortgekomen. Afspraken moeten gemaakt worden over de financiering. In Utrecht is een vierkantsfinanciering; daarmee zijn de partners blij. Dat geeft enige ruimte, autonomie, de mogelijkheid om te doen wat nodig is, op belangrijke zaken sturen, de professionals aan zet. Dat is in de regio lang niet overal het geval. Vaak is er een p x q –financiering. Het gaat dan over de zorg die geleverd is, dat te laten zien en de factuur in te sturen. Dat is een andere beweging. Dit helpt om de partners uit te leggen waarom het zo goed werkt. **De heer Maas** (VOLT) merkt op dat de wethouder zoals iedereen de voorbeelden kent uit het verleden hoe een en ander is gelopen in de Jeugdzorg. Daar waren de bedoelingen dezelfde. En ook daar was het de bedoeling geen administratief gedrocht te laten ontstaan. Dat gedrocht kwam er wel. De bestuurskracht waarover gesproken is in de diverse gemeenten, ligt anders dan in Utrecht. Bekend is uit de decentralisatie Jeugdzorg dat dat tot allerlei ellende geeft geleid, vooral in de kernen. Hij legt de vraag voor hoe hierop slim te acteren is en dit voor te blijven.

Wethouder Streefland beseft dat het niet zal werken wanneer zij zegt hoe het in Utrecht gedaan wordt, en dat het werkt. Dit moet gezamenlijk worden gedaan. Het helpt wanneer het stadsbestuur laat zien waarom het werkt. Het helpt ook om gezamenlijk afspraken te maken over wat gezamenlijk gedaan wordt, en wat wordt vanuit Utrecht geregeld (Beschermd Wonen, de dak- en thuislozen opvang, et cetera) volgens de gekozen systematiek. En wat regelen gemeenten zelf (Begeleiding Dichtbij voor Beschermd Thuis). Daarover moeten wel afspraken gemaakt worden. In alle openheid denkt de wethouder dat sommige gemeenten denken Utrecht het maar zelf te laten doen; nu zeggen de partners dan al dat ze het niet gaan doen voor bedragen onder de kostprijs. De wethouder voorziet dat dit de consequenties zijn die op tafel moeten komen.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de brief van december waarin ook de inzet van Utrecht verwoord zal worden. De betrokken bestuurders zullen namens de instellingen dan zoveel mogelijk afspraken maken. Dat betekent dan ook dat zij gezamenlijk nadenken over het werken met dezelfde partners. Ook daarover is nog wel eens verschil van mening. De wethouder benadrukt dat het ook mogelijk is vanuit ieders autonomie van de eigen locatie. Diezelfde partners zijn dan ook na 2030 aan de regio verbonden.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) begrijpt de woorden van de wethouder over ieders autonomie. Hoe is dan te voorkomen dat er een soort ongelijkheid is dat de cliënten in de ene gemeente iets wel krijgen en in de andere gemeente niet, waardoor rechtsongelijkheid ontstaat als kunnen mensen in de Bilt beter een probleem hebben dan in Breukelen, bij wijze van spreken.

Wethouder Streefland bevestigt dat dat een van de belangrijkste punten is van Dannenberg: dat is het op orde brengen van de basisset.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) vraagt wat te doen wanneer daarin een ongelijkheid blijkt omdat de gemeente andere prioriteiten stelt. Zij vraagt wie daarover gaat, wie daarop toezicht houdt en wie bepaalt wat belangrijk is.

Wethouder Streefland antwoordt dat dat precies de reden was waarom de staatssecretaris zei een pas op de plaats te maken om eerst na te gaan of de voorwaarden stevig genoeg zijn. Dit is daarvan eentje. Het is mogelijk vanuit het Rijk in te grijpen wanneer die basisset het niet op orde is. Dit is een van de stok-maatregelen.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of de middelen die naar de gemeenten gaan, geoormerkt zijn.

Wethouder Streefland antwoordt dat het vooralsnog Centrumfinanciering is voor de gemeente Utrecht. Afspraken worden gemaakt over de beweging richting 2030.

Mevrouw Ramaker (VVD) stelt deze vraag omdat de gemeente zou kunnen denken het geld anders te besteden dan voor de doelgroep.

Wethouder Streefland bevestigt dat die gelden geoormerkt zijn voor deze beweging. Dan nog kunnen mensen denken het voor andere doeleinden te gebruiken dan bijvoorbeeld voor individuele begeleiding van mensen die hulp nodig hebben maar wel thuis wonen. Daarover moeten afspraken gemaakt worden. Dat is cruciaal. Over die cruciale zaken zijn afspraken te maken over de te behalen resultaten, bijvoorbeeld het aantal te realiseren woonplekken. Tegelijkertijd stelt de wethouder zich voor dat gemeenten ook graag willen besteden voor de informele zorg.

De VVD sprak over de regie pakken, meer sturen. In dit geval is Utrecht ook echt de grote zus of broer. Dat kan niet anders. Het college spant zich in om gezamenlijk deze beweging te maken. Hierop is geen terugweg.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of ook gedacht wordt aan bijvoorbeeld inbesteding.

Wethouder Streefland bevestigt dat dat een idee is. Ze noemt in dit verband het Keuzekompass in het sociale domein. Met de partners heeft Utrecht voorlopig nog een contract voor bijvoorbeeld Beschermd Wonen tot 2029. De inzet is dat voorlopig zo te houden omdat het goed gaat, omdat het stabiel is; dat doet Utrecht voor de hele regio. Daarover zal in december meer informatie naar de raad gaan. Het gaat dan over duurzaamheid, over borgen, over voortdurend op een goede manier cliënten begeleiden. Dat doet Utrecht het liefst met de bestaande partners. Het zou kunnen zijn dat het college in dat licht afspraken maakt. De vraag is of inbesteden een antwoord kan zijn.

De wethouder heeft goede nota genomen van de wens proactief te besturen. Daarbij heeft het college de raad nodig, ook in relatie tot de raden in de regio.

Richting VOLT bevestigt de wethouder dat het college goed zicht heeft op wat vooral niet gedaan moet worden. De meest complexe zorg moet niet versnipperd raken over de hele regio. Bepaalde zorg moet bij elkaar blijven.

De wethouder bevestigt dat de visie *Zo Thuis Mogelijk en herstel* en dat *Utrecht het als stad het niet alleen kan*, nog steeds bovenaan staan.

De wethouder zit in de landelijke koplopersgroep rondom de MOBW en de doordecentralisatie. Veelvuldig wordt daar gesproken over de beïnvloeding van het beleid.

Momenteel is het vraagstuk hoe de beweging te financieren. De wethouder noemt in dit verband de SPUK.

De wethouder is het eens met de waarschuwing over de kleinere gemeenten en de kostprijs, zeker als het gaat om zware zorg; dit ook om te voorkomen dat het weer terug komt in Utrecht.

1560 Afspraken moeten gemaakt worden in het licht van duidelijkheid over regionale en bovenregionale zorg.

De opmerkingen over burgerinitiatief neemt de wethouder mee.

De vier punten die Student & Starter noemde passen goed in de Regiovisie.

De wethouder zet uiteen dat het Woonplaatsbeginsel niet per se een probleem is. Nu had iemand zorg nodig, kwam uit Woerden, kreeg die in Zeist, moest Zeist betalen.

Dat was soms oneerlijk. Daardoor had Zeist in de financiën een probleem. Met het Woonplaatsbeginsel betaalt Woerden mee in de kosten die Zeist maakt. Zij begrijpt dit vanuit gelijkheid en eerlijkheid. De zorg van Student & Starter en VOLT is de betekenis daarvan voor de administratieve last. De wethouder weet dat op dit moment niet. Zij beseft daarop alert te moeten zijn. Het helpt heel erg wanneer regionaal dezelfde zorg op dezelfde financieringsconstructie met dezelfde partners geregeld is.

1570 **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) merkt op dat het haar fractie minder ging om de administratieve last. Bij dit specifieke punt ging het haar fractie meer om wat het betekent voor de cliënt en op het moment waarop de bureaucratie de zorg in de weg zit.

Wethouder Streefland vindt dit een heel goed punt. Zij kan niet goed beoordelen wat dit in de uitwerking gaat doen. Voorheen was er ook veel gesteggel. Zij spreekt de hoop uit dat dit iets gaat opleveren.

1580 **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) gaat in op de potentiële nadelige effecten; zij vraagt hoe het stadsbestuur de vinger aan de pols en voorafgaand daarmee rekening kan houden.

Wethouder Streefland zet uiteen dat dit precies de manier is van hoe financieringsafspraken gemaakt moeten worden. Dat heeft alles te maken met de vraag of iedereen het op zijn eigen manier gaat doen, of dat de betrokkenen met elkaar afspraken maken hoe als regio gezamenlijk op dezelfde wijze de financiering te regelen. Zij bevestigt dat dit absoluut een grote zorg is.

1590 **De heer Maas** (VOLT) maakt zich in tegenstelling tot Student & Starter veel zorgen over de administratieve rompslomp. De wethouder sprak eerder over de stok. Hij voorziet dat De Bilt en Zeist met elkaar gaan steggelen over financiering en dat er uiteindelijk niets gebeurt om uiteenlopende redenen. Hoe ervoor te zorgen en welke rol heeft Utrecht daarin dat dit niet leidt tot een aanzuigende werking bij die gemeenten die het juist wel goed geregeld hebben.

Wethouder Streefland zet uiteen dat wanneer het Woonplaatsbeginsel ingaat de aanzuigende werking niet meer zou moeten bestaan omdat iemand in Utrecht dan in Utrecht wordt geholpen en niet meer in Zeist om moverende redenen.

Bij alle vragen geldt de vraag hoe ervoor te zorgen dat de cliënt op één staat.

1600 **De heer Maas** (VOLT) begrijpt dat. Hij waardeert de inspanning. Alles staat of valt met de definitie van Woonplaatsbeginsel. Hoe hard is dat beginsel? Hoe lang duurt dat? Wordt dat historisch bekeken? Hij ziet aan een dergelijk beginsel allerlei haken en ogen. Hij heeft daarbij vragen.

De wethouder zegt toe dit mee te nemen in de brief in december.

Mevrouw Stylianou (D66) is het ermee eens dat de administratieve lasten niet bij de cliënt moeten komen. Zij vindt ook dat de gemeenten van de U16 geen doublures krijgen in de aangestelde ambtenaren.

Wethouder Streefland merkt op dat in sommige steden een ambtenaar hiervoor verantwoordelijk is voor 4 uur per week. Dat zal onvoldoende zijn bij deze transformatie. Het gaat dan meer om de ambtenaren en het voorveld op sterkte te krijgen. De wethouder benadrukt dat dat meer de realiteit is. Zij begrijpt de inbreng van

1610

mevrouw Stylianou als dat vooral gekeken moet worden naar wat effectief is. De wethouder zet uiteen over de rol van de gemeenteraden dat zij ziet dat dit een complex ding is voor het stadium waarin de gemeenteraden zich bevinden. Zij neemt van harte aan na te gaan hoe na het Regioplan en de uitvoeringsagenda na te gaan hoe dat te kunnen doen ook met de andere gemeenteraden. De wethouder roept de raad ertoe op de collega's in de regio hiertoe aan te zetten.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) ondersteunt oproep van de wethouder; de collega's in de regio aan te spreken.

Wethouder Streefland is behoorlijk tevreden over alle aanbieders in de regio met wie Utrecht tot 2029 afspraken heeft; dit is de inzet van Utrecht om de aanbieders te behouden op Beschermd Wonen. Mogelijk denken andere regiegemeenten daarover iets anders.

1620

Richting het CDA hoopt de wethouder te hebben uitgelegd dat het concrete vanaf nu in aantocht is. Zij daagt het CDA uit het college scherp te houden; dit met regelmaat te agenderen.

De vraag is hoe de staatssecretaris de gemeenten gaat houden aan de wijze van verantwoorden van het maken van de beweging. Zij is geen voorstander van een Rijk dat heel veel stuurt. Op dit punt vindt zij sturing niet zo erg. Die sturing zal vooral in het begin nodig zijn om daarna meer vrijheid te kunnen geven wanneer te zien is dat het werkt, zoals bij Living Lab; nu is te zien dat er woningen komen, nu is te zien dat daar begeleiding komt. Die beweging is daar.

1630

GroenLinks sprak over zorg dichtbij. Utrecht probeert belangenbehartigers en cliënten te betrekken bij de zorg; de wethouder voorziet dat dit op regionaal niveau zal gaan plaatsvinden als onderdeel van de inzet van Utrecht.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) hoopt daarbij dat de wethouder bedoelt dat belangenbehartigers en cliënten mogen meedenken over de ontwikkeling en het meegeven van hun ideeën; dat is iets anders dan alleen maar naar de mensen luisteren en hen hun verhalen laten vertellen.

Wethouder Streefland antwoordt bevestigend. Zij ziet dat als een voorwaarde. Daarbij tekent zij aan dat het college het wel moet uitleggen zoals het is; dat helpt de cliënten en belangenbehartigers om mee te denken. Dat neemt niet weg dat de verhalen die ze vertellen helpt in het motiveren om dit proces door te zetten.

1640

De wethouder vervolgt haar beantwoording met te bevestigen dat sommige regio's al verder zijn. Dat verschil heeft vaak te maken met de samenstelling in grootte van gemeenten in de regio of met meer centrumsteden. In de regio Utrecht is dat er slechts één.

De betrokken gemeenten hebben veel tijd. Aankomend jaar is het begin. Uiteindelijk is er de tijd tot 2030 om dit goed te doen. Daarin zitten wel meerdere wisselingen van bestuurders en raden. De wethouder hoopt dat de ambtelijke inbreng stevig blijft.

1650

Beschikbaarheid van woningen is onderdeel van de basisset. De wethouder verwacht dat zeker mee te nemen. Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

Vragen die niet beantwoord zijn

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) had gevraagd of er een plan B is.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) merkt op dat de wethouder niet is ingegaan op haar punt over het Leger des Heils. Zij herhaalt haar vraag.

Wethouder Streefland beantwoordt de vraag van mevrouw Kendir dat zij in brede zin hierop is ingegaan. Het Leger des Heils en de Tussenvoorziening waren hierover expliciet. Hun zorg zit in de administratieve lasten. Zij moeten onder de kostprijs gaan werken. Zij maken zich daarover zorgen. Dit is in Utrecht in de samenwerking met de partners en hoe de zorg geleverd wordt, goed gedaan. Zij zullen samen met de gemeente en de regio de beweging moeten maken dat dit ook in de regio zo goed gaat worden. Wanneer het hen gevraagd zal worden zou zij het liefste het zo houden als het nu is. De wethouder is het ermee eens dat daarover goede afspraken gemaakt moeten worden zodat zij hierdoor niet ten onder gaan.

De wethouder licht toe dat eerder de beweging en het denken van Dannenberg besproken is. Alleen was het nog niet zo concreet als nu met onder meer het Regioplan. Dat gaat nu in. Nu moeten de partijen het gezamenlijk gaan doen. Zij vraagt waar mevrouw Raaijmakers naar toe wil; naar een rode knop om op te drukken om het niet te doen? De vraag is of dat nog zou kunnen.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) is meer op zoek naar de stok voor Utrecht als centrumgemeente. De stok ligt nu bij het Rijk. De centrumgemeente heeft al langere tijd de wortel. Twee jaar geleden was het plan al aangekondigd voor december 2020. Dat is uitgesteld. Toen waren deze gesprekken en de bewegingen ook al gaande. Nu is het bestuur twee jaar verder en is in haar ogen ook met het Transformatiefonds niet veel gebeurd. Heeft Utrecht daarop een visie en een stok om te kunnen ingrijpen?

Wethouder Streefland denkt dat mevrouw Raaijmakers in die zin gelijk heeft dat de gemeente Utrecht in de afgelopen jaren koudwatervrees had als het gaat om de vraag wat dit gaat betekenen wanneer de stad alleen verleidingstactieken tot zijn beschikking heeft. In deze fase gaat het er over dit te kunnen vertalen naar dat het echt gaat gebeuren, en dat partijen daarover afspraken gaan maken en de stok zit hem in het gezamenlijk maken van afspraken. De wethouder benadrukt dat de centrumgemeente hierin een stevige rol moet nemen als het gaat om de vraag of partijen hun afspraken kunnen nakomen. Die stevige rol kan de wethouder toezeggen.

De voorzitter vraagt of de agenderende partijen tevreden zijn over de bespreking.

Mevrouw Ramaker (VVD) dankt de wethouder. Zij wacht de uitnodiging in januari af. De VVD wil graag meerijden met de wethouder en niet later horen hoe het allemaal geregeld is. Het is zeer ingewikkeld. Dat is haar duidelijk geworden. Dit zal zeker geagendeerd worden zodra het Regioplan er is. Dan verwacht zij daarover bestuurlijk daarover verder in gesprek te gaan.

Wethouder Streefland vindt het fijn als het Regioplan geagendeerd wordt nadat dat in februari is verschenen. Een suggestie zou kunnen zijn wanneer de brief in december over onder meer de financiële samenwerkingsafspraken en de inzet vanuit Utrecht komt, de wethouder er op attendeert dat in januari de U16 bijeenkomen en dat wanneer de raad vragen heeft voor de wethouder om mee te nemen naar de U16, een commissievergadering daaraan vooraf de mogelijkheid zou bieden om die vragen te verzamelen.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt dit een hele goede suggestie.

De heer Maas (VOLT) sluit zich daarbij aan.

Toezeggingen

De wethouder zal

- In december 2022 de raad schriftelijk informeren over de Utrechtse inzet en standpunten ten opzichte van de decentralisatie Beschermd Wonen, hoe Utrecht in het proces staat, wat de stad belangrijk vindt, welke partners en wat dat betekent voor de financiering?
- In februari komt het Regioplan met de Uitvoeringsagenda.

1710

De voorzitter concludeert dat hiermee de bespreking van dit agendapunt is afgerond. Zij schorst de vergadering voor enkele minuten.

10. Zwemmen, zwemlessen en wachtlijsten

Wethouder: Oosters, Beleidsterrein: Sport

Geagendeerd door: Has Bakker (D66), Titus Stam (PvdA), Bert van Steeg (CDA)

De wachtlijsten voor zwemlessen zijn nog steeds erg hoog. Tevens ervaren veel ouders/verzorgers dat het aanmeldsysteem onoverzichtelijk is. Welke oplossingen kunnen gevonden worden om de wachtlijsten aan te pakken, en de transparantie en de communicatie over het aanmelden te vergroten en respectievelijk te verbeteren? Ook willen de fracties in debat over de antwoorden op de MV van 8 september over het beter gebruiken van Utrechts zwemwater.

1720

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie boven) De bespreking is in één termijn.

De commissie

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat zwemmen goed is voor je gezondheid en sportief is. Utrecht loopt wel tegen zijn grenzen aan als het gaat om capaciteit in Utrecht. Al vaker is gesproken over zwemwater. Binnenzwemwater is beperkt en buitenzwemwater is een probleem. Zijn fractie is een groot voorstander van meer officiële zwemplekken de stad.

1730

De zwemlessen waren in de afgelopen jaren problematisch. Kinderen moesten heel lang wachten voordat ze op zwemles konden. Dat blijft een probleem. De heer Van Steeg was verbaasd over de reactie op de motie; het is niet duidelijk hoe het aanmelden voor zwemles gaat in de gemeente. De motie riep op tot verduidelijking. De transparantie en de communicatie daarover kan beter. Hij heeft niet het gevoel dat er echt veel is gebeurd. Hij is benieuwd wat de wethouder daaraan kan gaan doen.

Er zijn zwemverenigingen die zwemlessen aanbieden en zwemverenigingen die dat niet doen. De wethouder zegt na te gaan wat extra te doen is. Misschien moet gekeken worden naar verbetering van de personeelscapaciteit. Hij vraagt de wethouder hoe dat precies zit. Worden alle zwemverenigingen hierin meegenomen? Hij kent een zwemvereniging die dat in principe wil doen; dan wil zij wel duidelijke kaders hebben van de gemeente onder welke voorwaarden en hoe dat zit met de kosten. Misschien kan er nog wel meer gebeuren; wellicht ook in capaciteit. Misschien kost dat extra geld maar dat kan er wel toe leiden dat er meer capaciteit is om zwemlessen aan te bieden en de wachtlijsten weg te werken. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

1740

Zwemverenigingen maken zich zorgen over het zwemwater voor volgend jaar als het gaat om de huur van badwater. Daarover is nog geen duidelijkheid. Hij kan zich

1750

voorstellen dat dat er anders uitziet dan afgelopen jaar. Hij vraagt of de wethouder bereid is die duidelijkheid snel aan de zwemverenigingen te geven. Dan kunnen zij ook duidelijkheid geven naar de leden over de kosten die zij maken wanneer de contributie aan de orde is.

Zijn fractie is er een groot voorstander van om na te gaan of in de vroege uren zwemwater beschikbaar te stellen is tegen een lager tarief. Wat hem betreft zou dat in zelfbeheer kunnen. Hij zou sportverenigingen nog meer de mogelijkheid willen geven zelfbeheer toe te passen. Dat betekent dat op andere uren zwemwater vrijkomt. Hij vraagt de wethouder daar naar te kijken.

1760

Mevrouw Stylianou (D66) heeft dit onderwerp overgenomen van haar collega de heer Bakker. Zij brengt in dat de wachtlijsten voor zwemmen erg groot zijn; te groot en zij ziet de urgentie als te klein om dit op te lossen. Ook zorgt dit voor veel onduidelijkheid en onrust bij ouders. Zij vraagt in dit kader voor twee zaken aandacht: (1) de communicatie over de wachtlijsten naar aanleiding van de motie van de PvdA en van anderen. Veel ouders zijn niet goed op de hoogte van wat er mogelijk is.

Zwembaden worden hierover veel gebeld. Dat leidt tot onrust. In de motie is gevraagd om een duidelijk en transparant systeem. De beantwoording verraste en verbaasde haar fractie. Er lijkt niets gebeurd te zijn. Om die reden vraagt zij of de wethouder bereid is een verbeterslag te maken met communicatie en informatievoorziening over het inschrijven voor zwemlessen door en voor alle ouders een duidelijk en transparante wachtlijst te maken waarop te zien is hoe lang kinderen nog ongeveer moeten wachten en in de communicatie duidelijk te maken dat bellen en een vlotte babbel niet helpen om hogerop die lijst te komen.

1770

(2) met betrekking tot capaciteit van de lessen leest haar fractie dat in het komend jaar meer capaciteit zal komen. D66 vraagt zich af hoe dat in zijn werk zal gaan. Wat is het aanvalsplan van de wethouder? Trekt het college echt alles uit de kast om een inhaalslag te maken? Haar fractie wenst het schoolzwemmen weer te stimuleren. Dat is goed voor de beweging van leerlingen, zorgt voor efficiënt gebruik van badwater overdag, en in het kader van de rijke schooldag vindt zij dit een no-brainer. Zij vraagt of de wethouder bereid is na te gaan bij scholen en zwembaden of hierin een pilot is te starten. Zij pleit ervoor als Utrecht de nieuwe norm te stellen.

1780

In het kader van efficiency sluit zij zich heel graag aan bij de inbreng van het CDA over het gebruik van zwemcapaciteit en zelfbeheer. De wethouder heeft al gezegd in gesprek hierover te gaan met de clubs. Zij vraagt wat dat gesprek heeft opgeleverd.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt wat zij zich moet voorstellen bij een pilot in het schoolzwemmen. Op dit moment bestaat schoolzwemmen. Het blijkt dat de meeste scholen die in aanmerking komen voor de regeling van de gemeente daaraan meedoen.

Mevrouw Stylianou (D66) wil de scholen die nog niet met meedoen, bewegen zich wel in te schrijven. **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) vindt dit niet echt een pilot. Zij vindt dat dit eigenlijk *het verder bevorderen van het schoolzwemmen* is. Zij vindt *pilot* een misleidend begrip in dit geval. **Mevrouw Stylianou** (D66) is het daarover eens met de PvdA. Het gaat om de semantiek in dit geval.

1790

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vond de beantwoording op haar motie teleurstellend. Zij vindt dat het probleem ontkend wordt. Zij vindt dat het huidige systeem van aanmelden niet eerlijk en transparant is.

Haar fractie wil dat gekeken wordt naar wachtlijststelsel op basis van leeftijd. Dus niet via wie het eerste inschrijft maar het oudste kind dat bovenaan komt. Dat vindt zij eerlijk en transparant en bevorderend voor gelijke kansen.

Mevrouw Stylianou (D66) vindt dit systeem ook oneerlijk en refereert aan haar bijdrage. Zij vraagt een toelichting van de PvdA op waarom zij het oneerlijk en niet transparant vindt. Heeft dat alleen met de leeftijd te maken?

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zet uiteen dat op dit moment kinderen voorrang hebben die al deelnemen aan het peuterzwemmen - dat kunnen ouders zelf bekostigen op zaterdagochtend. Dan gaat het om ouders met een dikke portemonnee. Dat vindt zij oneerlijk. Daarbij gaat het niet om grote aantallen. Ook is het oneerlijk dat kinderen al op hun vierde jaar in te schrijven zijn, terwijl het kind pas mag gaan zwemmen op zijn/haar een vijfde jaar. Vroegtijdig inschrijven werkt in het nadeel van ouders met een praktische opleiding. Die zijn niet zo snel bij de informatievoorziening. Ouders met een theoretische opleiding schrijven hun kind vroeg in. Dat is letterlijk terug te zien in de zwemlessen.

Zij wil nagaan of de Zwemvangnetregeling te vervroegen is naar de leeftijd van 5 jaar. Nu is dat een regeling voor kinderen die 7 jaar zijn of ouder. De regeling maakt nu dat ouders onderling weten van elkaar dat ze minder bedeed zijn. Dat is funest voor het zelfbeeld van het kind.

Mevrouw Nederhand (VOLT) refereert aan de brief aan de raad van het college van 5 juli waarin staat dat er lessen te trekken zijn uit de aanmeldingsprocedure voor het basisonderwijs als het gaat om het bereiken van minder digitaalvaardige ouders. De zwembaden spelen daarop in door de aanmelding via de receptie van de zwembaden mogelijk te maken.

Zij bepleit de ongelijke positie van kinderen van digitaal minder bedreven ouders te bestrijden via taalhuizen bij bibliotheken. Zij ziet daarin het voordeel dat de stap naar de bibliotheken in de toekomst voor deze ouders dan kleiner wordt in het opnieuw gebruik maken van de bibliotheek en het taalhuis.

De heer Simsek (DENK) vindt het belangrijk dat kinderen die van de basisschool afgaan in het bezit zijn van een zwemdiploma. Hij vindt het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd leren zwemmen. Daarom roept hij de wethouder op actief met scholen in gesprek te gaan die nog niet aan schoolzwemmen doen om na te gaan wat voor hen de redenen zijn om daaraan niet deel te nemen. Hij neemt aan dat de wethouder die urgentie ook ziet.

Mevrouw Stylianou (D66) is benieuwd te vernemen of DENK het met haar fractie eens is dat dat niet alleen geldt voor de scholen die niet meedoen met schoolzwemmen maar dat dit ook geldt voor de uitbreiding van scholen die wel meedoen.

De heer Simsek (DENK) antwoordt bevestigend.

Hij sluit zich aan bij de zorgen die de PvdA te berde bracht, zeker de zorgen op het gebied van de wachtlijsten en over de ouders die minder goed de weg kennen. Hij is het eens met de PvdA dat een wachtlijststelsel op leeftijd een beter systeem is.

De heer Van der Enk (Student & Starter) vernam in een ambtelijk consult dat tegenwoordig zwemlessen van drie kwartier worden gegeven in plaats van een uur om meer zwemlessen te kunnen geven. Hij juicht dat toe.

Naast de zwemlessen zijn ook andere gebruikers zoals het verenigingszwemmen en het vrije baan zwemmen. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen in de oplossing

van het wachtlijstprobleem zo min mogelijk tijd weg te snoepen van de andere zwemactiviteiten.

1850 Hij heeft contact opgenomen met de Utrechtse zwemvereniging. Die vereniging besprak met zijn fractie een aantal barrières. Zij moesten vaak van zwembad naar zwembad om hun zwemactiviteiten te kunnen aanbieden. Daarom vraagt zijn fractie of het mogelijk is een Centraal inzichtelijk systeem te hebben voor de zwemverenigingen zodat zij de ruimte voor hun activiteiten kunnen zoeken in de stad en minder van plek naar plek hoeven te gaan.

Zijn fractie heeft begrepen dat er helemaal geen zwemlessen in de Engelse taal worden gegeven. Is de wethouder bereid te kijken naar de mogelijkheden om Engelstalige zwemlessen aan te bieden indien blijkt dat daar een vraag naar is.

1860 **De heer Simsek** (DENK) vindt dit laatste een goed punt van Student & Starter: *zwemlessen in meerdere talen*. Hij vraagt of Student & Starter er voorstander van zou zijn om zwemles ook in andere talen te geven.

De heer Van der Enk (Student & Starter) antwoordt dat hij zich daarin kan vinden wanneer die wens daartoe bestaat. Het lijkt hem zeker goed om te onderzoeken. Hij zou zich daarbij dan aansluiten.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) benadrukt het belang van zwemles. Het gaat om de veiligheid van kinderen. Daarom kan haar fractie zich voorstellen dat het voor ouders heel frustrerend is wanneer hun kind op een wachtlijst staat.

1870 Zij is het eens met het punt van D66 over duidelijke en transparante wachtlijsten. Iedere ouder moet kunnen inzien op welk nummer zij op de wachtlijst staat. Ze krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Zij is het eens met de inbreng van het CDA over zwemles bij zwemverenigingen die dat nu nog niet aanbieden. Zij is ook benieuwd naar het antwoord.

Daarbij is zij ook benieuwd naar het antwoord op de vraag over extra zwemuren en zelfbeheer.

Zij vraagt wanneer het zwembad in Leidsche Rijn gebouwd zal worden. Dit zwembad is ook opgenomen in het coalitieakkoord. De VVD is van die bouw een groot voorstander. Haar fractie denkt dat dat een deel van het probleem zal oplossen.

De beantwoording

1880 **Wethouder Oosters** beantwoordt door de vragen te clusteren.

Zij gaat in op de vraag van de PvdA over de teleurstellende beantwoording van het college op de motie en hoe het systeem van aanmelden nog niet helemaal transparant is. Het opgeven van kinderen voor zwemlessen in Utrechtse zwembaden gaat online. Dat online systeem is voor iedereen toegankelijk. Ouders en verzorgers kunnen hun kinderen ook aanmelden bij de kassa van een zwembad. Op die manier wordt ertoe bijgedragen dat ook niet digitaal vaardigen kinderen kunnen aanmelden.

1890 Na het volgen van peuter- of kleuterzwemmen hebben de kinderen meer vaardigheden waardoor ze kunnen instromen op een ander niveau van de zwemles. Het starten met peuter- of kleuterzwemmen heeft een positief effect op die wachtlijst omdat die de duur van de zwemles uiteindelijk gaat verkorten.

Ouders kunnen ook met de U-Pas (het gezinsbudget), gebruik maken van het peuter- en kleuterzwemmen. Iedereen kan zijn of haar kind inschrijven vanaf 4 jaar, zowel online als aan de kassa. Ouders worden via de reguliere jeugdgezondheidszorg vanaf jonge leeftijd van hun kind daarop geattendeerd en bevraagd of zij hun

kind al hebben aangemeld voor zwemles. Via de U-Pas-site wordt het aanbod van het zwemmen en zwemles ook kenbaar gemaakt. De wethouder begrijpt de zoektocht die de raad maakt. Daarom zegt de wethouder toe zwemles via de U-Pas extra onder de aandacht te zullen brengen via de communicatiekanalen van de U-Pas.

1900

De PvdA maakte ook een punt van het wachtlijststelsel op zichzelf; dat wat meer op leeftijd gebaseerd zou moeten zijn dan op basis van het moment van inschrijven. **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat ouders hun geld niet gaan inzetten wanneer zij weten dat er nog vangnetregeling komt. Ook zij vindt dat hieraan oneerlijk. Zij wil eerlijke kansen voor kinderen met ouders die krap bij kas zitten. Zij vindt het niet de oplossing om de regeling beter onder de aandacht te brengen. Haar oproep is vooral het stelsel te bekijken zo dat het aan de basis eerlijker is.

Wethouder Oosters begrijpt dat volkomen. Zij hoopt ook in de rest van haar beantwoording daarop meer antwoord te geven; dus ook op de andere vragen van de PvdA.

1910

Op dit moment krijgen oudere kinderen al voorrang en zij worden met voorrang opgeroepen ten opzichte van kinderen die jonger zijn. In het aanmeldstelsel op basisscholen werkt het voorstel van de PvdA beter. Maar wanneer dit gedaan wordt bij zwemmen, krijgt het een verkeerde prikkel; op dat moment zou het voordelig zijn om de inschrijving op een later moment te doen waardoor in het algemeen ouders kinderen later inschrijven. Die prikkel wil het college niet stimuleren. Wel is te kijken naar de zwemvangnetregeling. Die is ingesteld in 2017 op verzoek van de raad voor kinderen die opgroeien in een gezin die minder te besteden heeft en die geen gebruik kunnen maken van schoolzwemmen. Daardoor is de leeftijd van de zwemles uit de vangnet gelijk aan de leeftijd waarop schoolzwemkinderen starten met zwemles. Over het algemeen is dat op de leeftijd van zeven of acht jaar. De wethouder kan toezeggen de suggestie van mevrouw Raaijmakers hierin over te nemen. De aanmelding voor de zwemlesvangnetregeling is eerder open te stellen, dus op de leeftijd van het 5-de jaar van het kind. Zij hoopt op die manier tegemoet te komen aan de wens van de PvdA hierin.

1920

Mevrouw Stylianou (D66) gaat in op de "verkeerde prikkel" zoals de wethouder zei, omdat de ouders hun kinderen dan later gaan inschrijven. Zij vraagt zich af of die aanname juist is, of getoetst is. Zij begrijpt nog niet waarom de ouder zijn kind later wil inschrijven.

1930

Wethouder Oosters antwoordt dat op dit moment slechts 10% van de kinderen ouder is en voorrang krijgt op kinderen die jonger zijn. Het is eigenlijk een vrij kleine groep; wanneer het stelsel zou worden omgegooid, is de verwachting dat daarmee een andere prikkel wordt gestimuleerd. Die prikkel wil het college niet. Liever werkt zij aan de vergroting van de toegankelijkheid door informatie aan de ouders over het stelsel.

Gesproken is over het kunnen inzien van de plek op de wachtlijst. D66 vroeg daar naar en de VVD sloot daarop aan. Via de link op de website kunnen ouders blijven volgen op welke positie hun kind op de wachtlijst staat. Door in te loggen op de persoonlijke pagina kunnen ouders eveneens de ontwikkeling van hun kind zien gedurende de hele leerweg in het zwemonderwijs. Zij kan toezeggen extra uitleg te zullen geven aan de ouders na aanmelding hoe en op welke wijze zij de plaats op de wachtlijst kunnen inzien. Ook zal via de kassamedewerker de mogelijkheid aangeboden worden om dit telefonisch of aan de balie op te vragen zodat weer dat probleem van de digitale vaardigheid is ondervangen. Haar fractie vindt het belangrijk dat alle

1940

kinderen leren zwemmen. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt in de wijze waarop en hoe vaak ouders de zwembaden benaderen. Zij hoopt hiermee aan de opmerking van D66 te hebben beantwoord.

1950 Met betrekking tot de vraag naar het plan van aanpak voor het vergroten van de zwemlescapaciteit (D66 en het CDA) zet de wethouder uiteen dat het college in ieder geval extra stemlesaanbod in de schoolvakanties heeft georganiseerd, dat er meer lesgroepen zijn door de maatregel van 60 naar 45 minuten, er wervingsacties op touw gezet zijn om in samenwerking met het Utrechtse MBO extra zweminstructeurs aan te stellen en scholen te stimuleren te blijven schoolzwemmen.

1960 De wethouder vindt het belangrijk het schoolzwemmen te blijven stimuleren en de huidige scholen te behouden. Juist in de wijken waar die zwemvaardigheid lager ligt dan gemiddeld, nemen scholen deel aan schoolzwemmen. Daardoor wordt het zwembadwater van 9 – 15.00 uur efficiënt ingezet. Het eigenaarschap van de rijke schooldag en de invulling van een schooldag ligt in de basis bij de scholen zelf. Scholen kunnen ook kijken naar de verlengde schooldag waardoor er op andere uren naar een invulling van de zwemles is te kijken.

De scholen die in de desbetreffende wijken gesitueerd zijn die nog niet meedoen, zijn in de afgelopen jaren actief benaderd om deel te nemen. De scholen zijn bezocht en er is ook actief uitleg gegeven over de werkwijze en de manier waarop zij daaraan wel kunnen deelnemen. Daarop let het college. Die krijgen daarop extra aandacht. **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vindt het goed te horen dat die scholen actief benaderd worden. Zij vraagt of de wethouder dan ook inzicht heeft in waarom die scholen niet meedoen.

1970 **Wethouder Oosters** heeft die informatie niet paraat. Zij zal dat moeten navragen. Mogelijk kan zij hierop antwoorden aan het eind van haar beantwoording anders zal zij het antwoord later geven.

De heer Simşek (DENK) houdt het voor mogelijk dat de bezwaren van de scholen eenvoudigweg weg te nemen zijn waardoor die scholen toch gaan deelnemen.

Wethouder Oosters deelt die suggestie. Zij is er gerust over dat deze scholen in beeld zijn en dat het contract intensief is gelegd. Zij zal de antwoorden nagaan op de gestelde vraag van de VVD.

Mevrouw Stylianou (D66) vraagt naar de extra activiteit, de extra inspanning om schoolzwemmen te stimuleren.

1980 **Wethouder Oosters** antwoordt dat de scholen alle informatie hebben gekregen om met een dergelijk programma te kunnen starten. Ook zij is nieuwsgierig naar wat er dan nog verder te doen is. Mocht mevrouw Stylianou daarvoor een suggestie hebben, staat zij daarvoor open.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vraag of het mogelijk is om als zelfbeheerder in de vroege ochtend gebruik te maken van zwembadwater (D66, CDA en VVD) en specifiek in Den Hommel. De wethouder zet uiteen dat het zwembad in gesprek is met de zwemverenigingen en dat de benodigde stukken en informatie zijn uitgewisseld. De zwemvereniging zelf heeft daarvan op dit moment nog geen gebruik gemaakt. De wethouder kan toezeggen dat het college de zwemvereniging van Den Hommel opnieuw zal uitnodigen om het aanbod van zelfbeheer weer onder de aandacht te brengen. Zelfbeheer is door de zwemvereniging al toegepast in het Zwembad Fletiomare. Daarbij hanteert de gemeente de tarieven zoals de raad die heeft vastgesteld. De wethouder refereert aan haar antwoorden op mondelinge vragen. De korting van 10% is hierbij de oplossing.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het mooi dat het mogelijk is en dat de wethouder het gesprek aangaat. Hij vraagt of dit tegen een laag tarief kan juist vanwege het zelfbeheer en omdat er extra capaciteit vrijkomt op een andere uur en dat daarmee ook extra zwemlessen te geven zijn.

2000 **Wethouder Oosters** antwoordt dat het in die zin best ingewikkeld is. Die vraag veronderstelt dat zelfbeheer in die zin goedkoper zou zijn. Het feitelijk meer openstellen van het zwembad heeft extra kosten tot gevolg. Dan gaat het niet alleen om personele kosten, maar ook om energielasten. Dit is niet per definitie goedkoper. Het college doet wat het kan. Meer dan 10% korting wordt een lastig verhaal.

De heer Van Steeg (CDA) kan zich niet voorstellen dat het duurder is. Bovendien levert het iets op. Hij herhaalt zijn stellingname over het vrij spelen van extra capaciteit.

Wethouder Oosters heeft die indruk niet. Vaak worden voorbeelden genoemd waarbij het zelfbeheer goed gaat. Het kan best zo zijn dat het voor de verenigingen lastig is om de huishouding ook administratief voor elkaar te krijgen. Zij wil nog niet meegaan in de gedachte dat dit goedkoper is.

2010 De vraag is gesteld door het CDA over de verenigingen die zwemles aanbieden en of het college dat kan ondersteunen. De wethouder bevestigt dat er verenigingen zijn die dat doen. Zwemvereniging Utrecht, Watervlo en andere zijn dergelijke verenigingen. Zwembad Den Hommel heeft een aantal jaren geleden zwemles stopgezet. De zwembaden leveren veel inzet op de werving van zweminstructeurs. Ook bij verenigingen zijn er zorgen over voldoende kader om zwemles te geven. Verenigingen kunnen voor ondersteuning ook aankloppen bij Sport Utrecht om daarin te professionaliseren.

De wethouder zet uiteen met betrekking tot de vraag over de kosten volgend jaar voor het gebruik van het zwemwater dat de indexering voor de huur van zwembadwater gesteld is op drieënhalf procent.

2020 De vraag van VOLT betrof het aanpakken van het probleem bij de wortel ervan door ouders te helpen meer taalvaardig te worden. Daarop is heel veel inzet vanuit het college op verschillende vlakken. De wethouder vindt deze vraag zeer terecht. Zij hoopt in ieder geval met het oog op zwemlessen dit te kunnen ondervangen door aan de balies de gesprekken aan te gaan over de zwemlessen.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt waarom zij geen toezegging kan krijgen om de verbinding te leggen tussen de basisschool en het taalhuis.

2030 **Wethouder Oosters** weet niet of het zo is dat dat niet al gebeurt en dat de basisscholen er niet al alert op zijn op het moment suprême. De denkstap zal vrij snel zijn de ouders te verwijzen naar de balie. Zij kan niet toezeggen hiervoor een beleid te maken. Zij verwacht dit vooral ook te kunnen stimuleren door de communicatie te verbeteren en refereert aan haar antwoord aan de VVD.

De vragen van Student & Starter hadden betrekking op de activiteiten naast het schoolzwemmen. Zij beschouwt de inbreng van Student & Starter hierop als een aanmoediging. Het zou mogelijk zijn een systeem te hebben waarin de beschikbare activiteiten zichtbaar zijn; zij weet uit eigen ervaring dat alle zwemlestijden van alle zwembaden te vinden zijn, of dat nu particulier is of voor verenigingen of schoolzwemmen. Misschien zoekt Student & Starter dat centrale systeem. Het kan zijn dat hierin nog meer te doen is. Zij verneemt dat dan graag van deze fractie.

2040 **De heer Van der Enk** (Student & Starter) vraagt of de wethouder om de tafel kan gaan met dergelijke verenigingen om hen te vragen hoe zij dat systeem voor zich zien. Hij hoopt dat de wethouder hem deze toezegging kan doen.

Wethouder Oosters ziet dan als eerste stap het nagaan of dat centrale systeem al bestaat op de gemeentelijke website en of dat systeem al voldoende is. Wanneer dat niet het geval is, verneemt zij dat graag. Dan moet zij ook weten wat zij kan aanpassen. Zij beschouwt dit niet als het meest urgente in de taken van de zwemlessen. Gevraagd is naar de mogelijkheid zwemles te geven in andere talen. Uit een app die zij ontving blijkt dat veel zwemleraren al meerdere talen spreken of ondersteuning kunnen bieden. Zwemles wordt inderdaad niet in andere talen aangeboden. De realisatie van het bad in Leidsche Rijn is voorzien in 2026.

2050 Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

Gemiste antwoorden op gestelde vragen

De heer Van der Enk (Student & Starter) had specifiek gevraagd naar Engelstalig zwemlesaanbod.

De heer Van Steeg (CDA) neemt aan dat de zwemverenigingen direct na de bespreking van de begroting worden geïnformeerd over die verhoging van 3,5%.

De heer Simsek (DENK) was benieuwd naar het antwoord van de wethouder; de wethouder sloeg hem over.

2060 **Wethouder Oosters** gaat na waarom meerdere scholen niet meedoen; zij had al antwoord gegeven op de vraag over het in gesprek zijn met de scholen en dat dat ook de inzet is. Redenen kunnen zijn dat er meer inzet is op andere vakken in het onderwijs, bijvoorbeeld op lezen, rekenen, taal. En dat zwemmen een andere prioriteit is. En dat de scholen ook te maken hebben met veel achterstanden en dat daarom de prioriteit ook aan iets anders wordt gegeven. Bovendien krijgen scholen er steeds meer taken bij. Zwemles kost veel extra tijd, inclusief reistijd. Die afweging maken scholen daarin. Het is moeilijk in die zin na coronatijd al die zaken weg te nemen.

2070 Zij bevestigt richting **mevrouw Al-Saqaff** (VVD) en benadrukt dat dit de redenen zijn. Het gaat om prioritering.

Zij heeft de vraag van Student & Starter beantwoord.

De wethouder gaat ervan uit dat de zwemverenigingen direct na de behandeling van de begroting worden geïnformeerd over de 3,5%. Zij zal persoonlijk nagaan of dit goed gaat in de communicatie.

De voorzitter concludeert dat er geen formele toezeggingen gedaan zijn.

De wethouder gaat aan de slag met de informatie en communicatie, onder andere de U-pas, Online en kassa, de zwemvangnetregeling en de leeftijd. Het zelfbeheer weer onder de aandacht brengen bij Den Hommel.

2080

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) had de zwemvangnetregeling wel als toezegging opgevat. Wanneer dit straks niet gaat gebeuren verneemt zij daarover graag iets. Wanneer het wordt onderzocht wil zij graag een toezegging.

Wethouder Oosters vat de vraag van mevrouw Raaijmakers op als vraag naar bevestiging dat dit gaat gebeuren en dat het niet een onderzoek is. Zij bevestigt dat het gaat gebeuren.

Mevrouw Stylianou (D66) verneemt van **de wethouder** dat meer capaciteit in de ochtenduren samenhangt met zelfbeheer; het gaat om de vereniging die de ruimte zou krijgen in zelfbeheer.

2090

De voorzitter vraagt of de agenderende partijen de behandeling afdoende vonden.

De heer Van Steeg (CDA) wil graag een uitspraak uitlokken over zelfbeheer in de vroege uren. Dat kan mogelijk ook in de commissie.

Mevrouw Stylianou (D66) verwacht onder voorbehoud dat de heer Bakker die uitspraak ook zou willen.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) overweegt een motie voor een ander aanmeldsysteem op basis van leeftijd.

De voorzitter attendeert mevrouw Raaijmakers op de mogelijkheid die zij heeft om dit te melden bij het raadssecretariaat wanneer zij daarover het debat wil voeren.

2100

De heer Simsek (DENK) vraagt of de wethouder de stand van zaken in Utrecht kent als het gaat om zwemles voor statushouders. Heeft de wethouder daarvan een beeld? Wanneer dat niet het geval is, vraagt hij de toezegging ergens in een vervolg in een brief daarop terug te komen.

Wethouder Oosters vindt dit een technische vraag die buiten de orde gaat en zal dat uitzoeken. Zij neemt zich niet voor hieraan een brief te wijden.

De voorzitter rondt hiermee de bespreking af om 15.59 uur.